

මුළු විමර්ශන

Finance Review
2021

මුළු අධ්‍යයන අංශය

වාණිජ හා කළමනාකරණ අධ්‍යයන පීඩය
කැලෙනිය විශ්වවිද්‍යාලය

මුල්‍ය විමසුම

2021 වසරේ මුල්‍ය අධ්‍යයන අංශ ආ. පො. ස. උසස් පෙළ සම්මත්ත වැවමුළුව 2021 නිමිත්තෙනි.

කුලොනීය විශ්වවිද්‍යාලයේ වාණිජ හා කළමනාකරණ අධ්‍යයන පිය ගිණා සංගමයේ ප්‍රකාශනයකි.

ISSN 2279-3089

මෙහි පළකරන ලිපි පිළිබඳව වගකීම ඒ ඒ ලේඛකයන් සතු වන බැවින් සංස්කාරකවරුන් හෝ මුල්‍ය අධ්‍යයන අංශය කිසිදු වගකීමක් දරනු නොලැබේ.

ලිපි සැපයීම

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර උසස් පෙළ වාණිජ විෂය බාරාව අරමුණු කොට සම්පාදනය කොට ඇති මුල්‍ය විමසුම උසස් පෙළ වාණිජ විෂය තිරයේ මත පදනම්ව සකසා ඇති අතර මෙහි ඉදිරි කළාප සඳහා ලිපි ඉදිරිපත් කිරීමට කවිකාචාර්යවරුන්ට සූහිදව ඇරුපුම් කර සිටිමු.

ප්‍රධාන සංස්කාරක : ඩී. එම්. යු. එම්. දිසානායක

සංස්කාරක මණ්ඩලය : එස්. ඩී. පී. පියනතන්ද

: එල්. එ. එස්. පෙරේරා

: ඩිල්. ඩී. එම්. ඩී. විරසිංහ

: එම්. එම්. එම්. එල්. ගුණසේකර

: එම්. එම්. එන්. පී. හේරන්

අධික්ෂණය : ආචාර්ය ආර්. අබේසේකර

විමසීම : 011-2903553

සංස්කරණය : 2021 පෙබරවාරි

පිට කවර තිරමාණය : ඩී. එ. අයි. උදයාග

යතුරු ලියන කටයුතු : ඩී. එ. පී. කෙන්මි

: එම්. එම්. ඩී. එස්. විජේනායක

: ඩිල්. ඩී. ඉ. ඩී. ප්‍රේමරත්න

අංශාධිපතිත්තමාගේ පණීවිචය

ආචාර්ය ආර්. අබේසේකර

PhD (UK), MBA (Colombo), B.Sc. (Hon) (Kel'ya), Dip. M. (UK)

අංග ප්‍රධාන,

මුලත අධිකාරී අංශය,

කළෙපිය විශ්වව්‍යාලය.

මූල්‍ය අධ්‍යක්ෂ අංශය විසින් සන්වත වරට සංවිධානය කරනු ලබන ආ. පො. ස. උසස් පෙළ සම්මන්ත්‍රණ වැඩමුළුව 2021 සමාගම්ව ඉදිරිපත් කරන මූල්‍ය විමසුම සගරාව සඳහා සුහැනුම් එක්කරනුයේ හද පිරි සතුවිනි.

හි ලංකාව සිපුයෙන් සංවර්ධනය වන රටක් ලෙස වාණිජ, ආයෝජන හා මූල්‍ය විෂය ක්ෂේත්‍රයෙහිලා විශේෂ හා තිවු අවදානයක් යොමුකිරීම වර්තමානයේ විශේෂ අවශ්‍යතාවයක් වී ඇත. එවැනි කාලවකවානුවක විද්‍යාරථයින්, ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාචන් හා ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම වැළැත්‍ර වේ.

මූල්‍ය විමසුම සගරාව විද්‍යාරථයින්ගේ මෙන්ම පාසල් ප්‍රජාව තුළද ලේඛන කළාව, කියවීමේ ගැකියාව, කරුණු රස් කිරීමේ ගැකියාව, විශ්ලේෂණය කිරීම හා තිගමන වලට එළඹීම යන කුසලාතාවයන් වැඩිදියුණු කිරීමට කදිම තොතුන්නක් වනු ඇත.

මූල්‍ය අධ්‍යක්ෂ අංශයේ කාලානාරයවරුන්ගේ සහ සිපුන්ගේ එකමුත්වන් මූල්‍ය විෂය ක්ෂේත්‍රයට අදාළ තව ක්‍රියාකාරකම් දිනෙන් දින එලි දක්වනු ලබන අතරම සන්වත වරට ඉදිරිපත් කරනු ලබන මෙම සගරාවද එම ක්‍රියාකාරකම් අතරින් විශේෂන්වයක් ගනු ලබයි.

ආ. පො. ස. උසස් පෙළ සම්මන්ත්‍රණ වැඩමුළුව 2021 මෙන්ම මූල්‍ය විමසුම සගරාවද දිනෙන් දින තබාතාවන්ගෙන් යුතුව ඉදිරිපත් කිරීමට ඔබ සැමගේ සහය අධික්‍රිත ලබා දෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරමි.

ආචාර්ය ආර්. අබේසේකර

අංග ප්‍රධාන,

මූල්‍ය අධ්‍යක්ෂ අංශය,

වාණිජ හා කළමනාකරණ අධ්‍යක්ෂ පීඩිය

කුලෙනිය විශ්වව්‍යාලය.

සංස්කාරකගේ පණීවිඩය

ඩී. එම්. ශ්‍රී. එච්. දිසානායක

B.B.Mgt (Special) Degree in Finance,
Dip in Applied Banking and Finance (IBSL),
AAT (Finalist)

කුලෙනිය විශ්වවිද්‍යාලයේ මූල්‍ය අධ්‍යායන ආංශය විසින් වාර්ෂිකව සංවිධානය කරනු ලබන අ. පො. ස. උසස් පෙළ උපකාරක සම්මන්ත්‍රණය ඉලක්ක කර ගනිමින් මෙවරද සත්වන වරටන් මූල්‍ය විමුහුම සගරාව එලිදක්වනුයේ ඉතාමත් ගෞරවයෙනි.

සරසවි වරම් අපේක්ෂක උසස් පෙළ අධ්‍යාපනය හදාරන සිසු සිසුවින්ගේ දැනුම පොෂණය කිරීම හා උසස් පෙළ කඩිම් විභාගය උදෙසා මගපෙන්වීමක් ලබා දෙමින් සිංහල භාෂාවෙන් වාණිජ විපය සඳහා සූදුසු පාඨ ගුන්ථයක් සපයා දීම අපගේ ප්‍රධාන අරමුණයි.

මූල්‍ය අධ්‍යායන ආංශයේ කළීකාවාරය මණ්ඩලයේ හා විද්‍යාර්ථකීන්ගේ උත්ස්වලයක් ලෙස මූල්‍ය විමුහුම සත්වන කළාපය යථාර්ථයක් බවට පත් කිරීමට නන් අයුරින් සහයෝගය දැන් සැමට අපගේ කානුඩාවය පුදකරන අතර, මෙහි උපරිම එල ඔබ විසින් ලබාගනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරමි.

ඩී. එම්. එම්. එච්. දිසානායක

සහකාර කළීකාවාරය

මූල්‍ය අධ්‍යායන ආංශය

වාණිජ හා කළමනාකරණ අධ්‍යායන පියය

කුලෙනිය විශ්වවිද්‍යාලය.

පෘති

අංශාධීපතිතුමාගේ පණීව්චය	2
සංස්කාරකගේ පණීව්චය	3
විහාගයට අත්වැළක් හැකියාවන් හඳුනා ගතිමූ	5
නුතන ව්‍යාපාරික ලොවට මධ්‍යින වෘත්තිය ගණකාධිකාරීවරයෙකු වීමට නම්	11
කොට්ඨාස 19 හමුවේ අගපොගස උසස් පෙළ විහාගයට සාර්ථකව මූලුණ දීමට නම්	14
උසස් පෙළ විහාගය තුළ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ඇගයීම	17
කළමනාකරු සහ තායකත්වය	24
නිදහස් මනසක් උදෙසා රක්ෂණය	27
ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිත අංක 15 : ගණුදෙනුකරුවන් සමඟ හිටිපුම් මගින් ඇතිවන අයහාරය	31
අජ්‍යා ඒකකයකට පණ දෙන සජ්‍යා හාවකය	36
ව්‍යවසායකත්වය : ශ්‍රී ලංකාවේ උදාහරණ ප්‍රමාණවත්ද?	39
ගිණුම්කරණය හැඳින්වීම	41
ගිණුම්කරණ සංකල්ප	44
මොතවද මේ ලාභ අරමුණු කර තොගන් සංවිධාන ?	47
ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශ තොග ගැටුව	50
ක්‍රියාක්ති සාම්යය	54
ආර්ථික විද්‍යාව සමාජ විද්‍යාවක්ද? ඉද්ධ විද්‍යාවක්ද?	57
කොට්ඨාස 19 රෝගයට එරෙහිව තොරතුරු තාක්ෂණය හා සත්ත්වීදිනය	58

විභාගයට අත්වලෙක් හැකියාවන් නඩු ගනීමු

මහාචාර්ය සුදීමා වෙළිගමගේ
පෙන්ම් කිරීකාචාර්ය,
මූල්‍ය අධ්‍යක්ෂ අංශය
වාචික හා කළමනාකරණ අධ්‍යක්ෂ පිසිය
කැණීය ව්‍යෝගීක ව්‍යෝගීක ව්‍යෝගීක

කොට්ඨාස - (19) වසංගත රෝගී තත්ත්වය හමුවේ 2021 අ. පො. ස. උසස් පෙළ විභාග කඩිමට මුහුණ දීමට සිටින ඔබ සැම පෙර විභාග අපේක්ෂකයන් හා සයනා රිට අනියෝග රුසකට මුහුණදුන් පිරිසකි. ජීවිතයේ හැරවුම් ලක්ෂයක් වන උසස් පෙළ කඩුම් විභාගයේ ව්‍යාපාර අධ්‍යයන විෂයට පෙනී සිටින දරුවන්ට අත්වලෙක් සැපයීම මෙම ලිපියේ අරමුණ වන අතර පසුගිය විභාග ප්‍රශ්න පත්‍රය -2020 අසුරෙන් උදාහරණ ගෙනහැර දක්වමින් ඔබගේ පිළිතුරු සැපයීමේ හැකියාවන් විශ්ලේෂණාත්මකව විශ්‍ය කර දැක්වීමක් බලාපොරොත්තු වෙයි. උසස් පෙළ කඩුම් විභාගය යනු ඔබ වසර දෙකක් පුරා උගේ ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය සිද්ධාත්ත දැනුම හා එහි ප්‍රායෝගික හාවිතය පැය තුනක් වැනි කෙටි කාලයක් තුළ තක්සේරුකරන මිනුම් දැන්වකි.

පහත ප්‍රශ්නවලට ඔබ ලබාදෙන පිළිතුරු කුමක්ද?

ප්‍රශ්න අංක එක -	මම කොනරම් පසුගිය විභාගවලට අදාළ ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපය එම ප්‍රශ්න පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ඇත්ද?
ප්‍රශ්න අංක දෙක -	මගේ පිළිතුරු ලිවිමේ හැකියාව කෙසේද? එම පිළිබඳ මා හට ස්වයං තක්සේරුවක් තිබේද?

උසස් ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීම සඳහා පිළිතුරු ලිවිමේ හැකියාවන් වල ප්‍රමාණාත්මක බව තක්සේරුකරණය ඔබ විසින්ම කිරීම අනුවයා වේ. ව්‍යාපාර අධ්‍යයන ප්‍රශ්න පත්‍රය තුළින් ඔබගේ හැකියාව හා අවබෝධය විවිධ කොළඹත් මස්සේ මැන බලන බව ඔබ අවබෝධ කරගන යුතු අතර ප්‍රශ්න සැකසී ඇති ආකාරය පිළිබඳ ඔබ භෞදින් අවබෝධකර කරගැනීම සාර්ථකව පිළිතුරු සැපයීමට මග මගපෙන්වීමක් වෙයි. පසුගිය ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය විභාග ප්‍රශ්න පත්‍රය පිළිබඳව ඔබේ අවධානය යොමු කරන්න.

1- කරුණු මතක තබා ගැනීමේ හැකියාව, දින වකවානු, තමිගම්, තිර්වවන වැනි සුවිශේෂි කරුණු ආවර්ථනය කිරීමේ හැකියාව පිළිබඳ තක්සේරු වන ආකාරයේ ප්‍රශ්න, ප්‍රශ්න පත්‍රය තුළ ඔබට දැකිය හැක. පහත ප්‍රශ්න පිළිබඳව ඔබේ අවධානය යොමු කරන්න.

- වෙළඳ විෂමාවාර පිළිබඳව ඔබට පැමිණීල් කළ හැකි ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථාපිත ආයතන හතරක් තම් කරන්න.
- සේවක අර්ථසාධක අරමුදල සඳහා දායකත්වය ලබාදිය යුතු පාර්ශව තම් කර ඔවුන් දැරිය යුතු අවම දායකත්වය ප්‍රතිගෙන සඳහන් කරන්න.
- වරෝන් ව්‍යාපාර යන්න නීරවචනය කරන්න.
- සිමිත පොදු සමාගම් වල ලක්ෂණ හතරක් දක්වන්න.
- ශ්‍රී ලංකා මහා බැංකුවේ නියෝග්‍යායතන කාර්යයන් හතරක් දක්වන්න.
- නෙයවර ලිපිය යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්ද?
- වෙක්පතක් ලිවිමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු හතරක් සඳහන් කරන්න.

2- කරුණු සැසදීම, විවේචනය හා ගුණදාස් දැක්වීමේ හැකියාව පිළිබඳ තක්සේරු වන ආකාරයේ ප්‍රශ්න, ප්‍රශ්න පත්‍රය තුළ ඔබට දැකිය හැක. පහත ප්‍රශ්න පිළිබඳව ඔබේ ඇවතානය යොමු කරන්න

<p>ලැයිස්තුගත පොදු සමාගමක් ලැයිස්තුගත තොකල පොදු සමාගමක්න් වෙනස් වන්නේ කෙසේදැයි විස්තර කරන්න</p>	<p>ලැයිස්තුගත පොදු සමාගම් පොදු කොටස් වෙළඳපොලේ ලියාපදිංචි වී ඇති අතර ලැයිස්තු ගත තොටු සමාගම් එසේ ලියාපදිංචි වී තොමැති.</p> <p>ලැයිස්තුගත පොදු සමාගම් වල කොටස් කොටස් වෙළඳපොලේහි ඩුවමාරු කළ හැකි අතර ලැයිස්තුගත සමාගම වලට එසේ ඩුවමාරු කළ තොගැකිය.</p> <p>ලැයිස්තුගත පොදු සමාගම් තම ලිවිමේදී තම පිටුපසීන් ‘පොදු’ යන වචනය භාවිතා කළ යුතු අතර ලැයිස්තු ගත තොටු සමාගම්වලට එසේ භාවිතා කළ තොගැකිය.</p>
<p>විශේෂීත භාණ්ඩවලින් සාප්පු භාණ්ඩ වෙනස් වන ආකාරය උදාහරණයක් ඇසුරෙන් විස්තර කරන්න</p>	<p>යම භාණ්ඩයක් මිලදී ගැනීමට විශේෂ උත්සාහයක් දරයි තම් එවා විශේෂීත භාණ්ඩ වන අතර භාණ්ඩ වල මිල භා ගුණය සැසදීමක් කර කාලය වැය කර තොරා ගන්නා භාණ්ඩ සාප්පු භාණ්ඩ වේ.</p> <p>විශේෂීත භාණ්ඩ වලට සාපේක්ෂව සාප්පු භාණ්ඩ වල මිල ඇඩුවන අතර විකුණුම් ස්ථානය බහුලය.</p> <p>විශේෂීත භාණ්ඩ සන්නම් තාමයෙන් ඉල්ලා සිටින අතර සාප්පු භාණ්ඩ එසේ ඉල්ලුම් තොකරයි.</p> <p>විශේෂීත භාණ්ඩ සඳහා පාර්ශ්වාගික පක්ෂපාතිත්වය වැඩිවන අතර සාප්පු භාණ්ඩ සඳහා එසේ තොවේ.</p> <p>උදාහරණ ලෙස විදුලී උපකරණ, “අදුම් පැලුදුම්,” ගෘහභාණ්ඩ පාවහන්</p>

3- රුගන් ව්‍යාපාර අධ්‍යයන මූලධර්ම ගැටළුවකට අදාළ කර සේතු විශ්‍රාජ කිරීමේ හැකියාව පිළිබඳ තක්සේරු වන ආකාරයේ ප්‍රශ්න, ප්‍රශ්න පත්‍රය තුළ ඔබට දැකිය හැක. පහත ප්‍රශ්න පිළිබඳව ඔබේ අවධානය යොමු කරන්න.

රජය මගින් පවත්වාගෙන යනු ලබන ගුවන් සමාගමක් තම වෙළඳපොල කොටස වර්ධනය කර ගැනීමේ අපේක්ෂාවෙන් පොදුගලික ගුවන් සමාගමක් වන එයාර් ඇල්භා සමාගම සමග සංයෝගනය වන ලදී

- ව්‍යාපාර ඒකාබද්ධවීම යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්ද?
- ඉහත සමාගම් දෙක අතර සිදු වූ එකාබද්ධ විම කුමන සංයෝගනයට අදාළ දැයී නම් කර එම සංයෝගන වර්ගය පිළිබඳව විස්තර කරන්න.

පාරිභාශික භාණ්ඩයේ ස්වාහාවය අනුව බෛඳාහැරමේ මාර්ග වෙනස් වෙසි මෙම ප්‍රකාශය උදාහරණ දෙකක් ඇසුරන් විස්තර කරන්න.

වෙළෙන්දෙකු විසින් තරගකරුවන්ගේ වඩා සියයට විස්සක් අඩුවෙන් තම භාණ්ඩ මිල තියම කරනු ලැබේ.

- ඒ ආකාරයෙන් මිල කිරීමේ කුමයක මූලික අරමුණ කුමක්ද
- එවැනි මිල කුමයක් මගින් වෙළෙන්දාගේ දළ ලාභයට ඇති වන බලපෑම කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

4- කිසියම් තොරතුරක් අර්ථකථනය කිරීම්, තේරුම් ගැනීම්, පැහැදිලි කිරීමේ හා පිළිතුරු ඉදිරිපත් කිරීමේ දී ඔබේ තීරණකිලි හැකියාව පිළිබඳ තක්සේරු වන ආකාරයේ ප්‍රශ්න ඔබට දැකිය හැක. විශේෂයෙන් සිද්ධියක් තුළින් ප්‍රායෝගික දැනුම ඔබ රුගන් මූලධර්ම සිද්ධාන්ත වෙනත් සමාන අවස්ථාවකට යොදා ගැනීමේ හැකියාව සැසැදීම, විශ්ලේෂණන්මක බව තක්සේරු කරනු ලබයි. 2020 උසස් පෙළ විභාග ප්‍රශ්න පත්‍රයට අදාළ සිද්ධී අධ්‍යයනය හා එ ආශ්‍රිත ප්‍රශ්න තවදුරටත් විශ්‍රාජ තුළින් අපට මෙය තවදුරටත් තහවුරු කරගත හැක.

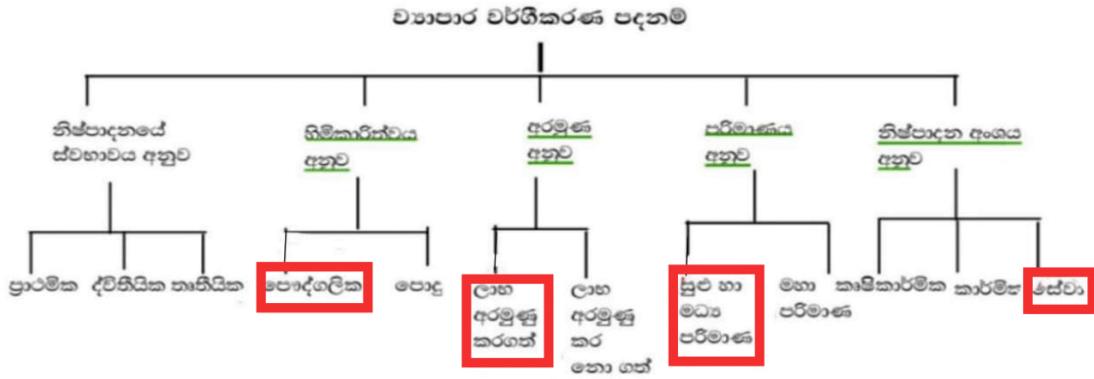
සිද්ධී අධ්‍යයනය 1

වහන්තිය පුහුණු පාඨමාලාවක් අවසන් කිරීමෙන් පසු ආගා විසින් අමාතා තමින් රුපලාවන්‍යාගාරයක් ආරම්භ කර එහි කළමනාකරු ලෙස අමර පත් කරන ලදී. රුපියල් 500,000 ක ගෙය මූදලක් සහ ඇයගේ ඉතුරුම් මූදල රුපියල් 200,000 ක් ද මෙම ව්‍යාපාරය සඳහා ආගා විසින් ආයෝජනය කරනු ලැබේය. ආගා විසින් රුපියල් 600,000 ක් ගෙවා ගොඩනැගිල්ලක්ද මිලදී ගත් අතර ඉතිරිය තම ව්‍යාපාරය මගින් ඉහළ ගුණත්වයෙන් යුතු සේවාවන් සැපයීම සඳහා අවශ්‍ය තව්‍යා තව්‍යා උත්තරණ ආතයනය කිරීම සඳහා වැය කරන ලදී. ඇය ඇතුළු පුහුණු කාර්ය මණ්ඩලය තම ගනුදෙනුකරුවන් ගේ පහසුව සලකා මිනුම මානොනකදී ගනුදෙනුකරුවන්ගේ නිවසට පැමිණ හෝ රුපලාවන්‍යාගාරයේදී හෝ තම සේවා සැපයීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

- මෙම ව්‍යාපාරය හිමිකාරිත්වය අරමුණ පරීමාණය නිෂ්පාදන අංශය යන තිරණායක අනුව වර්ග කරන්න.
- ආගාගේ ව්‍යාපාරය ඉටු කරනු ලබන්නේ පුද්ගල අවශ්‍යතාවයක් ද තැන්හොත් උවමනාවක් ද යන්න කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
- ආගා විසින් මිල හැර පාර්සොගික ඉල්ලුම් වැඩිකර කරගැනීම සඳහා යොදාගෙන ඇති වෙනත් උපකුම දෙකක් නම් කර එවා විස්තර කරන්න.
- මෙම ව්‍යාපාරයේ ගක්තින් දෙකක් සහ දුරවල්‍ය දෙකක් දක්වන්න.
- ආගාගේ ව්‍යාපාරය අයන් කරමාන්තය ආරච්ඡේ සංවර්ධනයට දායක වන ආකාර දෙකක් විස්තර කරන්න.
- මෙවැනි වූ ව්‍යාපාර වල දැකිය ගැනී සිමා හතරක් සඳහන් කරන්න.
- ආගාගේ ව්‍යාපාරයේ ව්‍යවසායකත්වයට අමතරව යොදවා ඇති සම්පත් හතරක් උදාහරණ සහිතව ලියන්න.
- ආගාගේ ව්‍යවසායකත්ව ගත් ලක්ෂණ හා කුසලතා ත්‍යුතුරටත් වර්ධනය කර ගත් ගැකි ආකාරය හතරක් පැහැදිලි කරන්න.

ඉහත සිද්ධීයට සහ ප්‍රශ්න වලට අදාළ කළ පැහැති හෝ ඉරි ඇදි වවත සිද්ධීය තුළින් උක්හා දක්වා ඇති සිද්ධාන්ත සහ සිද්ධීය තුළින් ප්‍රශ්න ගොඩනැගි ඇති ආකාරය තේරුම් ගැනීම කෙරෙහි ඔබේ අවධානය යොමු කිරීම වැදගත් වෙයි. සිද්ධාන්ත දැනුම ප්‍රායෝගිකව පරීක්ෂාව මෙහි අරමුණ බව ඔබට අවබෝධ විය යුතු අතර එ නිපුණතා පිළිබඳ ඔබ අවබෝධ කරගත යුතුයි. දැන් අප සිද්ධීයට අදාළ ප්‍රශ්න දෙසට අවධානය යොමු කරමු.

ව්‍යාපාර වර්ගිකරණ පදනම පිළිබඳ ඔබේ නිපුණතා මට්ටම පරීක්ෂාවට ලක් කරනු ලබන මෙම ප්‍රශ්නයට පිළිතුර පහත පරීදී අවබෝධ කර ගෙන පිළිතුරු සැපයීම කළ හැක.

අවශ්‍යතා හා වූවමනා සැසදීම් හා තොරාගැනීම පිළිබඳ ඔබේ ප්‍රයෝගික දැනුම් පරීක්ෂාවට ලක් කරනු ලබන දෙවන ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සැපයීම පහත වගාට ඇසුරෙන් කළ හැක. ආගාගේ ව්‍යාපාරය ඉටු කරනු ලබන්නේ පුද්ගල වූවමනාවක් ජ්වත්වීම සඳහා අත්‍යාවශ්‍ය / අනිවාර්ය නොවේ.

අවශ්‍යකා	වූවමනා
<ul style="list-style-type: none"> • සිම්ත වේ. • සෑම පුද්ගලයාට ම පොදු ය. • පිවත්වීම සඳහා අත්‍යවශ්‍යයෙන් ම සපුරාගත යුතු වේ. • ව්‍යාපාරිකයින්ට නිර්මාණය කළ නො හැකි ය. • සමාජ බලවේග මගින් වෙනස් කළ නො හැකි ය. 	<ul style="list-style-type: none"> • අයිම්ත වේ. • පුද්ගලයාගෙන් පුද්ගලයාට විවිධ වේ. • පිවත්වීමට අත්‍යවශ්‍යයෙන් ම සපුරාගත යුතු නොදේ. • ව්‍යාපාරිකයින්ට නිර්මාණය කළ හැකි ය. • සමාජ බලවේග මගින් වෙනස් කළ හැකි ය.

මිල හැර වෙනත් උපක්‍රම දෙකක් සිද්ධී අධ්‍යයනය ආක්‍රිතයෙන් ඉදිරිපත් කිරීම බලාපොරොත්තු වෙත අතර ඉහළ ගුණත්වය -නවීන උපකරණ හාවිතය පහසුව ගනුදෙනුකරුවන්ගේ තිවසට පැමිණීම ඕනෑම අවස්ථාවකදී සේවා සැපයීම පිළිතුරු ලෙස දැක්වීය හැක. මේ ආකාරයට මෙම ව්‍යාපාරයේ ගක්තින් සහ දුරටුවනා සිද්ධී අධ්‍යයනය ආක්‍රිතයෙන් දැක්වීම්. මෙම ව්‍යාපාරය අයන් කරමාන්තය ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වන ආකාරය. මෙවැනි වූ ව්‍යාපාර වල දැකිය හැකි සිමා, යොදවා ඇති සම්පත් උදාහරණ සහිතව දැක්වීම් සිද්ධී අධ්‍යයනය ආක්‍රිතයෙන් ඉදිරිපත් කිරීම බලාපොරොත්තුවේ.

තැවතත් පහත ප්‍රශ්නයට ඔබ ලබා දෙන පිළිතුර කුමක්ද? පිළිතුර ඔබෙන්ම විමසා බලන්න.

මබේ පිළිතුරු ලිවීමේ හැකියාවන් පිළිබඳ ඔබ කෙතරම් සැසීමකට පත් වේද ?

ඔබගේ පිළිතුරු සැපයීමේ හැකියාව පිළිබඳ ස්වයං තක්සේරුවක් කිරීම තුළින් හා පිළිතුරු ලිවීමේ හැකියාව වර්ධනය කරගත යුතු අවස්ථා පිළිබඳ අවබෝධය තුළින් ඉදිරි විහාග කටයුතු සාර්ථකව තිබූ කිරීමට හැකියාව හිමිවනු ඇත.

සියලු අහියෝග ජය ගනීමු. ඔබ සියලු දෙනාටම විශිෂ්ට ජයග්‍රහණයක් පාර්ථනා කරමි!

නුතන ව්‍යාපාරික ලොවට බිජින වෘත්තීය ගණකාධිකාර්වරයෙකු වේමට නම්

ඒස්. ඩී. ප්‍රියදර්ශිනි
කරිකාබාරය,
මූල්‍ය අධ්‍යක්ෂ අංශය
වාණිජ හා කළමනාකරණ අධ්‍යක්ෂ පිහිටි
කළුණීය විශ්වවිද්‍යාලය

වාණිජ විෂය බාරාව යටතේ අ.පො.ස උසස් පෙළුට පෙනී සිටින ද දරුවන් විශාල පිරිසකගේ අනිලාපය වෘත්තීය ගණකාධිකාර්වරයෙක් වී ව්‍යාපාර සාර්ථකත්වය පිටුපස වූ ප්‍රධාන ගක්තී ප්‍රහවය විමයේ. කෙසේ වෙතත්, වත්මන් ගතික ව්‍යාපාර ලෝකය තුළ දක්ෂ වෘත්තීකයෙකු විම වඩාත් අනියෝගකාර වී ඇත. මේ සඳහා සාධක වී ඇති කරුණු කිහිපයකි. ගණකාධිකරණය යනු සම්ප්‍රදායික විෂයක් වුවද, එහි අන්තර්ගත ගිල්පිය කුමවේදයන් නිරන්තරයෙන් යාචනකාලීන වෙමින් පවතී. තවද, අන්තර්ජාතිකමය සහ ජාතිකමය වශයෙන් පවතින වේගවත් ඩිජ්ටල්කරණය ද ගණකාධිකරණ ක්ෂේත්‍රයේ තව්‍යතාවයන් සහ වැඩිදියුණුවේම සඳහා ඉහළු වී ඇත. වත්මන් ව්‍යාපාරක ලෝකය ද තොරතුරු තාක්ෂණයට ඉහළ තැකැරු විමක් දක්වන බැවින්. ඉතා ඉහළ වටිනාකමක් එක් කරනු වස් ගණකාධිකරණ වාන්තිකයේන් ද තොරතුරු තාක්ෂණයේ තව්‍යතාවයන් මෙවලමක් කර ගත යුතු කාලය එළඹි ඇත. වාන්තිය ප්‍රවීතය සඳහා අධ්‍යාපනීම් දමන මෙම කාලය තුළ නිවැරදි ඉදිරි දැක්මක් ස්ථාපිත කර ගැනීම සඳහා මෙම ලිපිය සහාය වේයැයි විශ්වාස කරමි.

ඩිජ්ටල්කරණය ගණකාධිකරණ වාන්තිය සඳහා අවස්ථාවන් බිජින කළ ද, ඒ සඳහා අනුගත වීම වෘත්තීකයන්ට අනියෝගයක් වී ඇත. එබැවින් ක්ෂේත්‍රයේ සිටින වාන්තිකයන් හට විශාල කාලයක් මෙන්ම පරිග්‍රැමයක් මේ සඳහා යොමු කිරීමට සිදු වී ඇත. ලෝක ආර්ථික සංස්කෘතිය විසින් 2020 වර්ෂයේදී පවත්වන ලද විවිධ රැකියාවල අනාගතය පිළිබඳ සම්ක්ෂණ වාර්තාවට අනුව 2025 වන විට සම්ප්‍රදායික ගණකාධිකාර්වරුන් සඳහා වූ ඉල්ලුම අඩු වෙමින් පවතින බව තහවුරු වී ඇත.

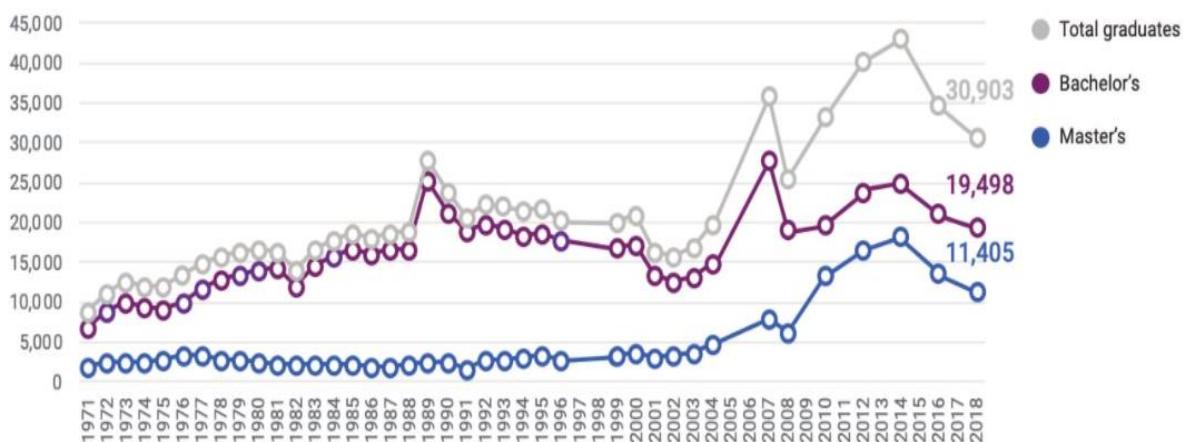
2025 වන විට ඉල්ලුම වැඩි වන රුකියා	2025 වන විට ඉල්ලුම අඩු වන රුකියා
1. දත්ත විශ්ලේෂක (Data Analyst)	1. දත්ත ඇතැලත් කිරීමේ ලිපිකරුවන්
2. කෘතිම බුද්ධිය (Artificial Intelligence) සහ යන්තු ඉගෙනීම් (Machine Learning) විශේෂඥයින්	2. පරේපාලන සහ විධායක නිලධාරේවරුන්
3. විශාල දත්ත (Big Data) විශේෂඥයින්	3. ගිණුමිකරණ, පොත් තැබීමේ, වැවුප් ලේඛන ලිපිකරුවන්
4. බිජේටල් අලෝවිකරණ සහ උපායමාර්ග විශේෂඥයින්	4. සම්පූදායික ගණකාධිකාරේවරුන් සහ විගණකවරුන්
5. ක්‍රියාවලී ස්වයංක්‍රීයකරන විශේෂඥයින්	5. එකළස් කිරීමේ සහ කමිහල් යෝංකයින්

ඉහත සම්ක්ෂණ ප්‍රතිඵල වළුව අනුව, තාක්ෂණයේ දියුණුව වාත්තිය ගණකාධිකාරේවරුන් සඳහා තරජනයක් තොවන බවත්, රේ මතාව අනුගත වුවහොත් විවිධ අවස්ථාවන් උදාකරදෙන බවත් පැහැදිලිය. උදාහරණ වගයෙන්,

- යන්තු ඉගෙනීම් (Machine Learning) සහ ක්‍රියාවලී ස්වයංක්‍රීයකරනයට ලක් වූ ව්‍යාපාර පරිසරයක් තුළ වාත්තිය ගණකාධිකාරේවරුන් සඳහා සම්පූදායික පොත් තැබීම, මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීම වැනි කාර්යන් සඳහා වැය කරන කාලය, ව්‍යාපාර තිරණ ගැනීම, උපදේශනය වැනි වඩා සංකීරණ වුත්, අගනාකම් සහිත වුත් කාර්යයන් සඳහා යොමු කළ හැකි වී ඇත.
- ගිණුමිකරණ පද්ධති, ව්‍යාපාරයෙහි අනෙකුත් තොරතුරු පද්ධතින් සහ තොවන පාර්ශව තොරතුරු පද්ධතින් අතර පවතින අන්තරසම්බන්ධතාවයන් තොරතුරු වල තිරවද්‍යාභාවය තහවුරු කරන අතර, අවශ්‍ය වූ විට හැකි ඉක්මනින් නිවැරදි තොරතුරු සපයයි. එබැවින් ව්‍යාපාර තිරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය ඉතා සුම්මත ලෙස ඉඩු කිරීමට හැකි වී ඇත.
- කෘතිම බුද්ධිය (Artificial Intelligence) ගණකාධිකාරේවරුන්ගේ කුසලතා වර්ධනය සිංහාසි කර ඇත.
- දැනට පවතින ගිණුමිකරණ පද්ධතින් තුදුරු අනාගතයේදී තවදුරටත් සංකීරණ වනු ඇත. රේ හේතුවත්ම තොවන පාර්ශව යෝදුම් ගණනාවක් ගිණුමිකරණ පද්ධතින් සහ එකාබද්ධ විමධි. මේ හේතුවෙන් වාත්තිය ගණකාධිකාරේවරයුතු සිය සම්පූදායික ගුමිකාවෙන් ඔබවට තොස් දත්ත විශ්ලේෂණය (Data Analytics) කෘතිම බුද්ධිය (Artificial Intelligence) යන්තු ඉගෙනීම් (Machine Learning) වැනි තවදුනාවයන් සමඟ කටයුතු කිරීමට සහ එතැන් තුළ ව්‍යාපාරක ලෝකයෙහි අවකාශයන් තවදුරටත් පූජල් කර ගැනීමට අවස්ථාවන් උදා වී ඇත.

ව්‍යාපාරක ලෝකයේ තව්‍යතාවයන් සමග ගණකාධිකාරීවරයාගේ හුමිකාව තුදු මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේ සිට ව්‍යාපාර වට්තනාකම් නිර්මාණය දක්වා විකාශනය වී ඇත. කෙසේවෙතත්, ව්‍යාපාරක ලෝකයේ ගතික බව ගේතුවෙන් අනාගතය පිළිබඳ පුරෝකථනය කිරීමට පවා අයිරැ යුතෙක ඒ සඳහා පෙර සූදාතම් විම ක්‍රියාක්‍රීලි (Proactive) ප්‍රතිචාර දැක්වීමක් වේ. එසේ නොවුනහොත්, ප්‍රතිච්‍රියාක්‍රීලි (Reactive) පියවරක් ලෙස තුදුරු අනාගතයේදී ඔබ හට තව්‍යතාවයන්ට අනුගත විමට මහග ප්‍රයත්තනයක් දැරීමට සිදු වනු නොඅනුමානය.

නැතත ව්‍යාපාරක ලෝකය තොරතුරු තාක්ෂණය මත බාවතය වන මෙවන් යුතෙක ගිල්පිය දැනුමෙන් පමණක් සන්නද්ධ වූ ගණකාධිකාරීවරුන් සඳහා වූ අවශ්‍යතාවය අවම මට්ටමක පවතී. වසන්තිය ගණකාධිකාරීවරුන්ගේ අන්තර්ජාතික සංගමය විසින් මැතකදී සිදු කරන ලද සම්ක්ෂණ වාර්තාවක් මේ පිළිබඳ තවදුරටත් තහවුරු කර ඇත. මෙම සම්ක්ෂණ වාර්තාවට අනුව සංවර්ධන රටක් වූ ඇමරිකාවේ බොහෝමයක් ආයතන විසින් ගිණුම්කරණ සහ මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයන් සඳහා පසුගිය වසර කිහිපයකදී බදවාගත් ගිණුම්කරණය පිළිබඳ උපාධිදාරන් සහ පශ්චාත් උපාධිදාරන්ගේ සංඛාවේ අඩු විමක් පෙන්වා ඇත. එය ප්‍රතිගතයක් වශයෙන් 30% ක පමණ පහත වැට්මකි. පහත ප්‍රස්ථාරය මගින් ඒ බව මනාව පිළිබඳ වේ.

මූල්‍යග්‍රය: වසන්තිය ගණකාධිකාරීවරුන්ගේ අන්තර්ජාතික සංගමය

නැතත ව්‍යාපාරක ලෞවට ඔවුන වාත්තිය ගණකාධිකාරීවරයෙක් විමටනම් ඔබ ඇද ලබාගතිම්න් සිටින ගිල්පිය දැනුම පමණක් ප්‍රමාණවත් නොවන බවත් තොරතුරු තාක්ෂණ කුසලතා, අනෙකුත් මෙදු සහ දැඩ කුසලතා සහ දෙනාත්මක ආකල්ප යන සියල්ලක්ගෙන්ම පරිපුරුණ වසන්තියයෙක් විම කාලීන අවශ්‍යතාවය බව ඉහත සම්ක්ෂණ වාර්තාවට අනුව පැහැදිලි කරුණකි.

ගණකාධිකරණ ක්ෂේත්‍රයේ අනාගත නියමවත් විමට සිහින මවන ඕබ සැමට සාර්ථකත්වයේ මංපෙන් විවර කර ගැනීමටනම් ව්‍යාපාරක ලෝකයේ තව්‍යතාවයන් මනාව හඳුනාගෙන රේ අනුගත විමට දැන් සිටම අවස්ථාවත් උදා වේ යැයි එකසින්න ප්‍රාර්ථනා කරමි.

කොට්ඨාසි 19 හමුවේ අගපොගස උසස් පෙළ විභාගයට සාර්ථකව මූහුණා දීමට නම්

එච්. රේ රැවින් බුද්ධික
කාලීකාවාරය,
මූලන අධ්‍යක්ෂ අංශය
වාණිජ හා කළමනාකරණ අධ්‍යක්ෂ එස්ස
කැලෙනිය විශ්වවිද්‍යාලය

මැත කාලීන ඉතිහාසය තුළ ලෝකය මූහුණ දුන් අභියෝගාත්මක හා දරුණුනම වසංගතයට මේ මොනොන් සියලු ලෝකවාසීන් මූහුණ දෙමින් සිටි. මෙතරම් තාක්ෂණීක දියුණුවක් සහිත කාලවකවානුවක වුවද වෛරසයක් පාලනය කර ගත නොහැකිද යන්ත සියලු දෙනාගේ සින් සහති තුළ දුවෙන ප්‍රශ්නයකි. මින් ගමා වන්නේ මිනිසා යනු ස්වාභාව ධර්මයාට අභියෝග කළ නොහැකි ස්වභාවධර්මයට යටත් ජීවිත් කොඩියාගයක් වන බවයි.

ඉතිහාසය වඩාත් සුක්ෂමව විමර්ශනය කරන කළේහි මෙවන් වූ වසංගත රෝග තත්ත්වයන් කළින් කළට පැමිණී බවත් තහවුරු කරගත හැකිය.

පහත නොරතුරු 1800 වර්ෂයේ සිට ඉදිරියට දක්වා ඇත.

1. 1899 - 1923 - කොළඹ වසංගතය

විශාල මරණ ප්‍රමාණයක් ඉන්දියාවෙන් හා රුසියාවෙන් වාර්තා විය

2. 1918 - 1920 - ප්‍රංග උණ වසංගතය

පළමු ලෝක යුද්ධයට සමාඛ්‍යාත්මක මෙම වෛරසය ව්‍යාප්ත වූ අතර 675,000 අධික පිරිසක් මරණයට පත් විය

2. 1957 - 1958 - ආසියානු උණ වසංගතය

සිංගප්පූරුවෙන් ආරම්භ වූණ මෙම වෛරසය ලෝක ජනගහනයෙන් මිලියනයකට අධික පිරිසකගේ ජීවිත අහිමි කරන ලදී

3. 1981 - අද දක්වා - HIV / AIDS

1981 දී ගදුනාගැණුනු මෙම වෛරසයෙන් මේ වන විට ජීවිත මිලියන 10 ක් මරණයට පත් වී ඇත.

4. 2002 - 2003 - සාරස් වෙශය

5. 2014 - 2016 - ඉංග්ලා වෙශය

11,000 අධික මරණ ප්‍රමාණයක් වාර්තා වූ අතර, 2016 දී සම්පූර්ණයෙන් පාලනය කරන ලදී

ඉහත දක්වන ලද්දේ ලෝකයේ ඇති වූ වසංගත තත්ත්වයන් හි සාරාංශයක් පමණි. එවැනිම වූ තත්ත්වයක් වර්තමානය තුළ ඇතිවි ඇති අතර ලෝක ආර්ථිකයට ඉන් වූ බලපැම සූදුපත්‍ර නොවේ. තවමත් එන්නත් පිලිබඳ පරික්ෂණ සිදු කරන අතර, කොවැක්ස් (COVAX), ගැසිස් (Pfizer), ඔක්ස්ෆ්ර්ය්බ් (Oxford), එන්නත් සඳහා ලෝකයේ ඉහළ ඉල්ලුමක් හිමව ඇත. එංගලන්තය, ඇමරිකාව, ඉන්දියාව යන රටවල් මේ වන විට එරට පුරවැසියන් එන්නත් කිරීමද කඩිනමින් අරඹා ඇත.

මෙම සියලු තත්ත්වයන් යටතේ උසස් පෙළ 2020 විභාගය පැවති අතර, 2021 දී මෙම තත්ත්වයක් තුළ ඔබට විභාගයට මූහුණ දීමට සිදුවනු ඇත. මන්ද වෙශය සම්බන්ධයෙන් එන්නතක් ලබාගැනීමේ ක්‍රියාවලිය තුළ හි ලංකාව පසුගාමී තත්ත්වයක පවතින නිසාවති.

කොස් වෙතත් මෙම සියලු අනියෝග යටතේ 2020 උසස් පෙළ විභාගය පැවතියේ සූදුසූකම් ලත් අයදුම් කරුවන් 362,824 (නව/පැරණි) පිරිසක් විභාග මධ්‍යස්ථාන 2,648 කදිය. මේ අතර ශ්‍රී ලංකා රජා විශ්ව විද්‍යාල සඳහා සූදුසූකම් ලබන්නේ 30,000 ආසන්න ප්‍රමාණයක් පමණි. ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතා තරගකාරී විභාගයක් වන අ.පො.ස උසස් පෙළ විභාගයෙන් විශ්ව විද්‍යාලයට ගෙරීම ඉතාම දුරකථන අවස්ථාවක් වන අතර භාගයක්ද වෙයි. මෙම වසංගත අවස්ථාවේ වූවද භාදු මානසික මට්ටමකින් විභාගයට මූහුණ දීම. ඉතාමත් වැදගත් වන අතර, ඉහළ ප්‍රතිඵලයක් ලබා ගැනීමටද එය ඉවහා වෙයි.

වර්තමාන තත්ත්වය තුළ බොහෝ පාසල් භා උපකාරක පන්ති මාර්ගගත කුමයට (online) කුමයට එම විෂය තිරයේ ආවරණය කරන අතර එය ඇතැම් විට ගිජියන්ගේ මානසික පිඩිනය වැඩි කිරීමට හේතුවක් විය හැකිය. මන්ද බොහෝ ගිජියන් ද්‍රව්‍ය වැඩිකාලයක් පරිගණකය ඉදිරියෝ හෝ ජ්‍යෙෂ්ඨ දුරකථනය ආගාධ කර ගතිමින් කටයුතු කරන නිසාවති. මෙහිදී නිරායාසයෙන්ම දරුවන්, තාක්ෂණය සමඟ පිඩිනයට ලක්වීම වළක්වා ගත සූත්‍රය. පිඩිනයට ලක්වූ දරුවන්ගේ පහත ලක්ෂණ දැකිය හැකිය.

1. සාංකාචිත්‍ය
2. කළබල ගතිය
3. මානසික පිඩිනය
4. අමතක විම.
5. බලාපොරොත්තු සූන්වීම.
6. නිතර කෝපයට පත්වීම.

7. නිදාගැනීමේ හා ආහාර ගැනීමේ අපහසුතාවයන්

කෙසේ වූවත් සමඟ රටාවක් තුළ කටයුතු කිරීම තුළ මෙම තත්ත්වයන් පාලනය කර ගත හැකිය. මෙහිලා දෙමාපියන්ගේ කාර්යභාරයද ඉතා ඉහළ මට්ටමකින් අනුවත්තා වේ. පහත කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් අධ්‍යයන කිරීම. මානසික පිචිනය ඇවම කර ගැනීමට රුකුලක් වනු නොඅනුමානය

1. ප්‍රවාලේ අය සමග පුහු පිළිසෙරහි යෙදීම.
2. ගෙවන වගා කටයුතු අලංකරණ කටයුතු වල යෙදීම.
3. පොත්පත්, පුවත්පත් ආදිය කියවීම.
4. විශේෂ රුපවාහිනී වැඩසටහන්/ සංවාද තුරුණීම.
5. ආගමික කටයුතුවල තියුලීම්/හාටනා කිරීම.

එකම අරමුණක් තුළ අඛණ්ඩව කටයුතු කිරීම තුළ විඩාවට පත්වත ඇතර ඉහත කරුණුවලට යොමුවීම තුළ අරමුණ යම් වෙනසකට හාජ්‍යය වෙයි. ඒ හරහා ඇත්තිය හැකි මානසික පිචින තත්ත්වයන් නිරායාසයෙන් ඇවම වෙයි. මත්ද යහළවන් සමග එකතුවී ක්‍රිඩා කිරීමේ සම්ති සමාගම් ආදි කටයුතු මෙම වසංගත තත්ත්වයන් යටතේ සිදු කළ නොහැකි නිසාවෙනි.

එයෝම විෂය තිරදේශය ආවරණය කිරීමද මාරුගගත (Online) කුමයට සිදුවන නිසා සමඟ දරුවන්ට එය ඉතාමත් තුපුරුදු බැවින් විභාගය සඳහා සූදානම් විම අලස විය හැකිය. ඒ නිසා මූලික වශයෙන් තිම කිරීමට ඇති පාඨම සඳහා ඉහළ අවධානයක් ලබා දෙන්න. දැනට අවසන් කරන ලද 12 ගෞනීයේ පාඨමිද ඒ අතරතුර තැවත ආවර්ථනය කර ගන්න. ඇතුළු දරුවන්ට දුරකථන සම්බන්ධ ප්‍රශ්න ඇති බැවින් මාරුගගත කුමයට පවා ඉගෙනීමේ අපහසුතා ඇත්තිය හැකිය ඒ සඳහා ඒ එක් එක් විෂයන් වල ගුරු අන්පොත (ගුරු මාරුගෝපදේශය) සොයා ගෙන භාදින් පරිගිලනය කරන්න මත්ද විභාග ප්‍රශ්න සියලුල ඉලක්ක වන්නේ ගුරු අන්පොත මත පැනම්ව නිසාවෙනි. එබැවින් ගුරු අන්පොත භාදින් පරිගිලනය කිරීම තුළ සාර්ථකව විභාගයට මූහුණ දිය හැකි බැවිනි.

එ්නිසාවෙන් ආදරණීය දුදරුවනි, මෙම කාලය පිවිතයට ආශිර්වාදයක් නොට ගනීමින් බාධාවන් හමුවේ නොසැලී අඛණ්ඩව ඉදිරියේ ඔබගේ ඉලක්කයන් වෙනුවෙන් ගමන් කරන්න. එය තැවත ඔබ ආපසු හැර බලන දිනට නෙතට කදුලක්ද සමගින් රෝගුහණයේ මල්දම් රන්දනු ඇත.

“මවි ශිත කාලය පැමින්වී,

තද ශිත කුණුවූ හමාවී,

හිම කුට සහිත මහ තපුරු, සුලි සුලං හමාවී,

එහෙත් වසන්තය එනවා සන්තයි.

-ගුරු ගිතය-

සියලු දෙනාටම උසස් පෙළ ඉහළ ප්‍රතිඵලයක් ලබා ගැනීමට ගක්නිය ගෙර්යය
වාසනාට ලැබේවා!

ලසස් පෙළ විභාගය තුළ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අශේෂීම

ඡ්‍රී. එම්. විජාජ සාගර

ගිණුම්කරණ විෂය කාර ආචාර්ය

මහින්ද රාජපක්ෂ විද්‍යාලය, නොමාගම

උසස් පෙළ විභාගයේදී දරුවන්ගෙන් ඇගයීමට ලක් කෙරෙන ප්‍රමිත (09) ක්. උසස් පෙළ පිළිතරු පරීක්ෂාවේදී පෙනීයන කරුණක් වන්නේ ප්‍රමිත වලට අදාළ ප්‍රශ්නවලදී සිසුන් ලකුණු ලබාගැනීම අඩු මට්ටමක පවතින බවයි.

2020 ගිණුම්කරණය පළමු ප්‍රශ්න පත්‍රයේ 18,19,20,21,22,23 බහුවරණ ප්‍රශ්නයා 40,42,44 කෙටි ලැබින ප්‍රශ්නය සෘජුවම ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත වලට අදාළව ඉදිරිපත්ව තිබූණි. මේ අනුව පළමු ප්‍රශ්න පත්‍රය තුළ (20%) ක පමණ බර තැබීමක් ප්‍රමිත වෙනුවෙන් කර ඇති බව පෙනීයයි. එබැවින් ගිණුම්කරණ විෂයට ඉහළ සාමාර්ථයක් ලබාගැනීම සඳහා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත පිළිබඳ පැහැදිලි අවබෝධයක් ලබා තිබීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

අ. පො. ස. උසස් පෙළ විභාග විෂය නිර්දේශයට අදාළ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත පහත පරිදි දැක්විය ගැනීමෙන් අවබෝධනය යුතු වේ.

1. LKAS 01 මූල්‍ය ප්‍රකාශ ඉදිරිපත් කිරීම
2. LKAS 02 තොග
3. LKAS 07 මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය
4. LKAS 08 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති, ගිණුම්කරණ ඇස්කීමින්න වල වෙනස්වීම් සහ වැරදි
5. LKAS 10 වාර්තාකරණ කාල්‍යාපේදයෙන් පසු සිදුවූ සිද්ධින්
6. LKAS 16 දේපල පිරියන හා උපකරණ
7. LKAS 15 ගණුදෙනුකරුවන් සමග ගිවිසුම් වලින් පැන තැනිත අයභාරය
8. LKAS 16 කළුබදු
9. LKAS 37 ප්‍රතිපාදන අසම්පාතාව බැරකම සහ අසම්පාතාව වන්කම්

LKAS 01 මූල්‍ය ප්‍රකාශ ඉදිරිපත් කිරීම ප්‍රමිතය පිළිබඳ ඉදිරිපත් කිරීමක් මෙම ලිපියෙන් සිදුකෙරේ.

1. LKAS 01 මූල්‍ය ප්‍රකාශ ඉදිරිපත් කිරීම

පොදු පරමාර්ථ මූල්‍ය ප්‍රකාශ පිළියෙළ කිරීම හා ඉදිරිපත් කිරීමට නිරද්‍වා මෙම ප්‍රමිතය මගින් සැපයේ. මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි අන්තර්ගතය, ව්‍යුහය, ආකෘතින් මෙම ප්‍රමිතය මගින් නිරද්‍වා කරනු ලබයි.

සම්පූර්ණ මූල්‍ය ප්‍රකාශන කට්ටලය (Complete set of Financial Statements)

පහත සංරච්චයන් සම්පූර්ණ මූල්‍ය ප්‍රකාශන කට්ටලයක අඩංගු වේ.

- මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය (Statement of Financial Position)
- ලාභ හෝ අලාභ සහ වෙනත් විස්තරණ ආදායම් ප්‍රකාශය (Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income)
- හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය (Statement of Changes in Equity)
- මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය (Statement of Cash Flows)
- මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා සටහන් (Notes)

මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය (Statement of Financial Position)

ව්‍යාපාරයක් කිසියම් දිනකට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය පිළියෙළ කරන ඇතර අවම වගයෙන් පහත තොරතුරු ඉදිරිපත් කළ යුතුවේ.

- දේපල පිරියන හා උපකරණ
- ආයෝජන දේපල
- අස්ථාග්‍රය වත්කම් (උසස් පෙළ විභාගයට අදාළ තැනෑම්)
- තොග
- වෛලෙද හා වෙනත් ලැබිය යුතු දැනුවත් දැනුවත් දැනුවත් දැනුවත් දැනුවත්
- මුදල හා මුදල් සමාන දැනුවත් දැනුවත් දැනුවත් දැනුවත් දැනුවත් දැනුවත් දැනුවත්
- වෛලෙද හා වෙනත් ගෙවිය යුතු දැනුවත් දැනුවත් දැනුවත් දැනුවත් දැනුවත් දැනුවත්
- ප්‍රතිපාදන
- ප්‍රවර්ධන බදු බැරකම් හෝ වත්කම්
- ප්‍රකාශන ප්‍රාග්ධනය හා සංවිත

ඡංගම හා ඡංගම තොවන වෙනස

වත්කම් ඡංගම තොවන වත්කම් හා ඡංගම වත්කම් ලෙසද වගකීම් ඡංගම තොවන වගකීම් හා ඡංගම වගකීම් ලෙසද වර්ග කර මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය තුළ ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

ඡංගම හා ඡංගම තොවන වත්කම්

පහත ලක්ෂණ වලින් යුතු වත්කම් ඡංගම වත්කම් ලෙස හඳුනාගත යුතුය.

- ව්‍යාපාරයක සාමාන්‍ය මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලිය (වතුය) තුළ විකිණීමට හෝ පරිසේශනය කිරීමට තබාගෙන ඇත්තම් හෝ උපලබාධි වෙතැයි අප්ක්සා කිරීම.
- මූලික වගයෙන් වෙළඳ කටයුතු සඳහා තබාගෙන සිටීම.
- කාලවිපේද අවසාන දින සිට වර්ෂ 12 ක් තුළ උපලබාධි වතු ඇතැයි අප්ක්ෂිත හෝ භාවිතය පිළිබඳ තහනමක් (සිමාවක්) නැති මුදල් සහ මුදල් සමාන වත්කම්.

ඉහත ලක්ෂණ දක්නට තොලුවේ තම් අනෙකුත් සියලුම වත්කම් ඡංගම තොවන වත්කම් ලෙස හඳුනාගත යුතුය.

ඡංගම හා ඡංගම තොවන වගකීම්

පහත ලක්ෂණ වලන් යුතු වගකීම්/බැරකම් ඡංගම බැරකම් ලෙස හඳුනාගත යුතුය.

- ව්‍යාපාරයක සාමාන්‍ය මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලිය (වතුය) තුළ ගෙවා නිම කිරීමට අප්ක්ෂිතව තබා ගැනීම.
- මූලික වගයෙන් වෙළඳ කටයුතු සඳහා පවත්වාගෙන යන වගකීම්.
- වාර්තාකරණ කාලපරිවිපේදයෙන් පසු මාස 12 ක කාලයක් තුළ ගෙවා නිම කිරීම කළ යුතු විම.
- වාර්තාකරණ කාලපරිවිපේදයෙන් පසු අදාළ බැරකම මාස 12 කට වඩා වැඩි කාලයක් සඳහා කළ දැමීමට (පමා කිරීමට) හැකියාවක් තොමැති විම.

ඉහත ලක්ෂණ තොමැති සියලු වගකීම් ඡංගම තොවන වගකීම් ලෙස හඳුනාගත යුතුය.

ලාභ හෝ අලාභ සහ වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශය

(Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income)

ව්‍යාපාරයක කිසියම් කාලපරිවිපේදයක් සඳහා මූල්‍ය ප්‍රතිචලනය සොයා බැලීමට පිළියෙළ කරන ලාභ හෝ අලාභ සහ වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි ඇතුළත් කළ යුතු අයිතම පහත පරිදිය.

- අයාරය
- මූල්‍ය පිරිවැය
- බදු වියදම
- වර්ෂය සඳහා ලාභය හෝ අලාභය
- වෙනත් විස්තීරණ ආදායම්

- මූල්‍ය විස්තරණ ආදායම

මේ අනුව ලාභ හෝ අලාභ සහ වෙනත් විස්තරණ ආදායම් ප්‍රකාශනය පහත පරිදි පිළියෙළ කළ යුතුය"

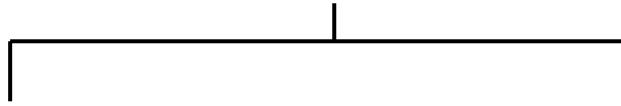
..... දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ලාභාලාභ හා වෙනත් විස්තරණ ආදායම් ප්‍රකාශය

	සටහන්	රැකියල්	රැකියල්
අයභාරය			XXX
වික්‍රීම් පිරිවැය			(XX)
දළ ලාභය			XXX
වෙනත් ආදායම්	01		XX
බෙදාහැරමේ පිරිවැය		XX	
පරිපාලන වියදම්		XX	
වෙනත් වියදම්		XX	
මූල්‍ය පිරිවැය		X	(XX)
බඳ පෙර ලාභය	02		XX
ආදායම් බඳු	03		(X)
කාලපරිච්ඡේදය සඳහා ලාභය			XX
වෙනත් විස්තරණ ආදායම්			
ප්‍රත්‍යාගත අනිර්ක්ෂණයේ වෙනස්වීම්			X
මූල්‍ය විස්තරණ ආදායම්			XX

ආදායම කොටස 02 ක් යටතේ අයභාරය හා ලාභ ලෙස තද්‍යා ගැනී. ප්‍රධාන මෙහෙයුම් කටයුතු හා සම්බන්ධ ආදායම අයභාරයයේ. ආදායම තුළ අයභාරයට අමතරව වෙනත් ආදායම් හා ලාභ ඇතුළත්ය. ස්ථාවර තැන්පත පොලී, දේපල පිරියන වික්‍රීම් ලාභ නිදුසුත්ය. ඉහත ආකාරයටම වියදම් තුළ අලාභය ඇතුළත් වේ.

මුළු විස්තරණ ආදායම

මුළු විස්තීරණ ආදායම

කාලවේදීයේ ලාභය හෝ අලාභය

වෙනත් විස්තරණ ආදායම්

මුළු විස්තිරණ ආදායම යනු කාලවීපේදයේ මුළු ආදායම සහ මුළු වියදම් අතර වෙනසයි. අයිතිකරුවන් අයිතිකරුවන් ලෙස සිදුකරන ගණුදෙනුවලින් හැර අනෙකුත් ගණුදෙනු හා සිද්ධීන් වල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස කාලවීපේදයක් තුළදී හිමිකමේ සිදුවන වෙනස ලෙස මුළු විස්තිරණ ආදායම තිරුවනය කළ තැක.

- ආදායම් ප්‍රකාශනය මගින් ගණනය කෙරෙන (මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය) කාල්වීපේදයේ ලාභය හෝ අලාභයයි.
  - ආදායම් ප්‍රකාශනය තුළ හඳුනා තොගන්තා එහෙත් හිමිකමේ වෙනසකට (අයිතිකරුවන්ගේ දායකත්වයන් තා බෙදාහැරීම් තොරව) තුළු දෙන ලාභ හෝ පාඩු වෙතත් විස්තිරණ ආදායම් ලේස හඳුන්වයි.

හිමිකම් වෙනස් විමේ ප්‍රකාශය

මුළු ප්‍රකාශනවල කොටසක් ලෙස හිමිකමේ සිදුවී ඇති වෙනස්වීම් මෙම ප්‍රකාශනය තුළින් ඉදිරිපත් කළ යුතුය. කාලපර්වප්පේදය තුළ උපයාගත් ලාභය හා එම ලාභය බෙදාහරිත ලද ආකාරය පිළිබඳ තොරතුරු මෙම ප්‍රකාශයට ඇතුළත්ය.

හිමිකම් වෙනස් විමේ ප්‍රකාශයෙහි මුද්‍රණතෙහි පෙන්වුම් කළ යුතු කරුණු

- කාලපරිවහ්නේය සිද්ධා ලාභය හෝ අලාභය / මූල්‍ය විස්තිරණ ආදායම
  - රදවාගත් ලාභ සංවලනයන්
  - ස්කන්ධ හිමියන්ට කළ බෙදාහැරීම් සහ ඔවුන් සමග ස්කන්ධ හිමිකාර තත්ත්වයේ පිහිටා කළ ගණයෙන් වැනිකම්.

..... දිනේන් අවසන් වර්ෂය සඳහා හිමිකම් වෙනස් විමෝ ප්‍රකාශය

විස්තරය	සාමාන්‍ය කොටස	ප්‍රත්‍යාගණන සංවිතය	පොදු සංවිතය	රඳවාගත් ඉපයුම්	එකතුව
ආරම්භක ගේපය	XXX	XX	XX	XX	XXX
කොටස නිකුත් කිරීම	XX				XX
මුළු විස්තරණ ආදායම		XX		XX	XXX
පොදු සංවිතය සඳහා මාරු කිරීම			X	(X)	-
සංවිත ප්‍රාග්ධනිත කිරීම	X	(X)	(X)		-
අතුරු ලාභාංග					
සාමාන්‍ය කොටස්				(X)	(X)
වරණීය කොටස්				(X)	(X)
යෝගීත ලාභාංග					
වරණීය කොටස්				(X)	(X)
අවසාන දිනට ගේපය	XXXX	XX	XX	XX	XXXX

මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය

ව්‍යාපාරයට ගේණුම් කාලපරිච්ඡේයක් තුළ මුදල් හා මුදල් සමාන දැ උත්පාදනය කිරීමේ හැකියාව සහ එම මුදල් ප්‍රවාහ හාටිනා කර ඇති ආකාරය මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයකින් පෙන්වුම් කරයි. මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සකස් කළ යුතු ආකාරය LKAS 07 ප්‍රමිතයෙන් පැහැදිලි කරනු ලබයි.

මුල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා සටහන්

මුල්‍ය ප්‍රකාශනවල මූද්‍රනතෙහි සාරාංශගතව දැක්වූ අයිතමයන්ට අදාළව තීරණ ගන්නා පාර්ශවයන්ට ප්‍රමාණාත්මක වන්නා වූ හෝ ප්‍රමිත මගින් ඉල්ලා ඇති තොරතුරු විස්තරාත්මකව දැක්වීම සටහන් ලෙස හඳුන්වයි. එමෙන්ම මුල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේ පදනම සහ ගණුදෙනු සහ සිද්ධිම් සඳහා යොදාගත් ගේණුමකරණ ප්‍රතිපත්ති යටතේ හෙලිදරව් කළ යුතුය.

මුල්‍ය ප්‍රකාශනයන්

- මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය ගැර සියලු මුල්‍ය ප්‍රකාශ උපවිත පදනම මත පිළියෙළ කළ යුතුය.
- ව්‍යාපාරයක් විසිරුවා හැඳුමට අදහසක් තොමැති අවස්ථාවක අඛණ්ඩ පැවැත්ම සංකල්පයේ පදනම මත මුල්‍ය ප්‍රකාශ පිළියෙළ කළ යුතුය.

- වන්කම් සහ වගකීම් හෝ ආදායම් සහ වියදම් හිලවි කිරීම නොකළ යුතු අතර එසේ කළ ගැක්කේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතයකින් ඉඩි ඇති අවස්ථාවක පමණි.
- ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත වලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශ පිළියෙළ කර ඇත්තම් ඒ බවට ප්‍රකාශනයක් සටහන් තුළ දැක්වීය යුතුය.
- ව්‍යාපාරයක මූල්‍ය තත්ත්වය, මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය, මූදල් ප්‍රවාහ සාධාරණීය ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල තිරුපතය කළ යුතුය.
- ව්‍යාපාරයේ ගණුදෙනු හා සිද්ධින් වල බලපෑම මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ සංකල්පතාත්මක රාමුවේ වන්කම්, වගකීම්, හිමිකම්, ආදායම්, වියදම් වල නිරවචන සහ ගුදනාගැනීමේ තිරණායකවලට අනුකූල විය යුතුය.

කළමනාකරු සහ නායුත්වය

ඩී. එම්. ග්‍රි. එච්. දිසානායක
සහකාර කේතාවාරය
මූලන අධ්‍යක්ෂ අංශය
වාණිජ හා කළමනාකරණ අධ්‍යක්ෂ පිළිය
කැලෙනිය විශ්වව්‍යානාලය.

කළමනාකරණය සංකීර්ණ ක්‍රියාවලියකි. සංවිධානයක අරමුණු සහ පරමාර්ථ ඉටුකර ගැනීම සඳහා ක්‍රියාකාර්වන පුද්ගලයා ගැනීමේ “කළමනාකරු” යනුවෙති.

පිටර් ඩුකර (Peter Drucker) විසින් පෙන්වා දී ඇති ආකාරයට කළමනාකරු, “සංවිධානයේ ගතික බලවේය” වේ. සංවිධානයක අරමුණු ඉටුකරගැනීම සඳහා මූල්‍ය, භාණික, මානව, තාක්ෂණ හා තොරතුරු සම්පත් සැලසුම්කිරීම, සංවිධානය, මෙහෙයුම් හා පාලනය කාර්යක්ෂමව හා සඳහා සඳහා අන්දමින් ඉටුකරන පුද්ගලයා කළමනාකරු ලෙස හැඳින්වේ.

කළමනාකරු විසින් සංවිධානය තුළ කළයුතු කාර්යයන් තිරණය කළයුතුය. එහිදී පරීසරයේ පවත්නා සාධක සැලකිල්ලට ගෙන එම කාර්යයන් ඉටුකළයුතු වේ. ඒ සඳහා ඔහුට අධිකාරී බලය (authority) තිබිය යුතුය. සංවිධානයේ අරමුණු ඉටුකරගැනීම සඳහා ඔහු කාර්යයන් ඉටුකර ගත යුත්තේ යටත් සේවකයන් මගිනි. වැදගත් වන්නේ සේවකයන් ඉටුකරනු ලබන කාර්යයන් සඳහා “වගකීම්” කළමනාකරු විසින් බාරගැනීමයි. මිනුම ව්‍යාපාරයක සාර්ථකත්වය මැත බලනු ලබන්නේ කාර්යක්ෂමතාවය හා සඳහා සේවකයන් මගිනි. සීමිත සම්පත් ව්‍යාපාරයේ අරමුණු ඉටුකර ගැනීම සඳහා කාර්යක්ෂම අන්දමින් මෙහෙයුම් ව්‍යාපාරයට ජ්‍යෙෂ්ඨ ලබාදෙන්නා කළමනකරුය.

පුළුල් වගයෙන් ගෙන බලන කළ කළමනාකරු වනාහි සමාජයේ සහ සංවිධානමය යහපත් පැවතුම සඳහා විශාල දායකත්වයක් ලබා දෙන්නෙකි. සංවිධානමය අරමුණු ඉටු කරගැනීම සඳහා කළමනාකරුට විවිධ කාර්යයන් රැසක් ඉටු කිරීමට සිදුවේ. මෙහිදී කළමනාකරුවෙකු විසින් කරනු ලබන මූලික කාර්යය වන්නේ සැලසුම් කිරීමයි. ඒ සඳහා තොරතුරු අවශ්‍ය වන අතර එම තොරතුරු අදාළ සහ ප්‍රමාණවත් විය යුතුය. සැලසුම් කිරීමෙන් තොරව අරමුණු ඉටු කරගැනීම පහසු තොවේ.

එක් අතකින් කළමනාකරු තිරණ ගනු ලබන්නෙකි. සංවිධානයක සිටින කළමනාකරුගේ තිරණගැනීමේ දක්ෂතාවය අනුව වැඩි වැටුප් ගෙවන අවස්ථා දැකිය ගැනී. එසේම, කළමනාකරු තිරණ ක්‍රියාත්මක කරවන්නෙක්ද වේ. තුනත අදහස් වලට අනුව කළමනාකරු, වැටුකරන සේවකයින් මෙහෙයුවන්නෙකි. කණ්ඩායමට තායකත්වය සපයන්නෙකි. වගකීම් දරන්නෙකි.

කළමනාකරු විසින් සේවකයින් පෙළඳවීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුය. සංචිතය තුළ හා ඉත් පිටත පණීඩුව තුවමාරු කිරීමෙහි නිරත වන්නේ කළමනාකරුය. එසේම මෙහෙයුම් කටයුතු පාලනය සම්බන්ධ පියවර ගැනීමේ වගකීම ඔහු සතු වේ. කළමනාකරුගේ ක්‍රියාකාරකම් වල ස්වභාවය සංචිතය දුරාවලියේ ඔහු සිටින ස්ථානය අනුව වෙනස් වීමට පූජ්‍යතාව.

කළමනාකරු අන් කරන්නෙක තොවන සේවකයින්ට වැඩ කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වාතාවරණය සකස් කරන්නෙකි. පහසුකම් සපයන්නෙකි. සංචිතයක් සම්බන්ධයෙන් සේවකයින්ට වැඩ කටයුතු කිරීමට අවශ්‍ය වාතාවරණය සකස් කිරීම කරන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳව පොදුවේ පිළිගත් එක නිශ්චිත ක්‍රමයක් තොමැතු. ව්‍යාපාර සංචිතයේ ස්වභාවය හා ස්වරුපය අනුව අනුගමනය කළ යුතු ක්‍රම සහ විධ කළමනාකරු විසින් නිරණය කළ යුතුය. ඒ අනුව බලන කළ කළමනාකරු නිරමාණකිලි අයෙකු විය යුතුය. මේ සඳහා කළමනාකරුවෙකුට දැනුම්ල පළපුරුද්ද සහ හැකියාව අන්වයා වේ.

සාර්ථක කළමනාකරුවෙකු වීම සඳහා ත්‍යායික දැනුම මෙන්ම තමා විසින් ලබාගන්නා පළපුරුද්ද වැදගත් වේ. මතා හැකියාවකින් යුත් සාර්ථක කළමනාකරුවෙකු විය හැක්කේ ත්‍යායික දැනුම හා පළපුරුද්ද එක්තුන් විමෙනි. මෙම කරුණු දේක එකිනෙකට ආදේශ තොවේ. සාර්ථක කළමනාකරුවෙකු සතු විය යුතු තිපුණුතා තුනක් පිළිබඳව ආර්. කට්ස් (R. Katz) පෙන්වාදී ඇත.

1. සංක්‍රීත්‍ය තිපුණුතා (Conceptual skills)
2. ගෛල්පිය තිපුණුතා (Technical skills)
3. අන්තර් පුද්ගල තිපුණුතා (Interpersonal skills)

“තායකත්වය” ව්‍යාපාර වර්ධනයේ පදනම වේ. (Leadership is the fundamental to the Business growth). කළමනාකරනයේදී “තායකත්වය” යන සංක්‍රීතය ගැන නිතර ඇසන්නට ලැබේ. මෙතෙක් ව්‍යාපාර ලෝකයේ තායකත්වයට වර්තමානය තරම් මූලිකත්වයක් කෙදින්ක හෝ ලැබේ තොමැතු. ව්‍යාපාර ආයතනයක අරමුණු හා පරමාර්ථ ලාභාකරණීම සඳහා මෙහෙයුමේදී කාර්යම්බලයට මග පෙන්වීමට කළමනාකරුට සිදුවේ. ව්‍යාපාරය සඳහා දුරදරු සැලැස්මක් සම්පාදනය කොට තිබුන්ද. උච්ච සංචිත ව්‍යාපාරයේ අරමුණු ලිගා කරගත තොගැක. මේ අනුව සංචිතයක් සම්බන්ධයෙන් “තායකත්වය” වැදගත් වේ. ඉතා සරලව කිවහොත් තායකත්වය

යනු සංවිධානයේ අරමුණු මූද්‍රන්පත් කර ගැනීම සඳහා කැමැත්තෙන්, විශ්වාසයෙන් හා උද්‍යෝගයෙන් සහකරුවන්ට මග පෙන්වීම හා අහියෝග වලට මුහුණ දීමයි.

සංවිධානයක සිටින කළමනාකරු තායකයකයෙකුගේ හැමිකාව ක්‍රියාත්මක කරන පුද්ගලයෙක් විය යුතුය. එහෙත් තායකත්ව අරමුණු සංවිධානමය එකක්ම විය යුතු නොවේ. එය පොදුගලික කරුණෙක් පමණක් විමට පුදුවන. සංවිධානය තුළ පුද්ගලයෙකු දරන විධිමත් ස්ථානය නිසාම කළමනාකරු ස්වභාවයෙන්ම තායකයෙකු වත බව ඇතුම් ආය අදහස් කරනි. එහෙත් එය සත්‍යයක් නොවේ. පුද්ගලයෙකු කළමනාකරුවකු වූ පමණින් තායකයෙකු වන්නේ තැන. ඔහු තායකයෙකු වන්නේ "යේවකයින් විසින් ඔහු තායකයෙකු ලෙස පිළිගන්නේ තම් පමණි" යන අදහස වෙස්වේරු ඇය. බෙර්නාඩ විසින් ප්‍රකාශ කර ඇත. මොහුගේ මතවාදය තහවුරු කරන අන්දමේ සිද්ධි ජාත්‍යන්තරව හා දේශීය වශයෙන් දැකිය හැක. මේ අනුව තායකත්වය මූලික වශයෙන් මිනිස් සිත තුළ පහවුවන ක්‍රියාවලියක් ලෙස වටඟාගැනීමට පුද්වන.

නිදහස් මතයෙක් උග්‍රීයා රක්ෂණය

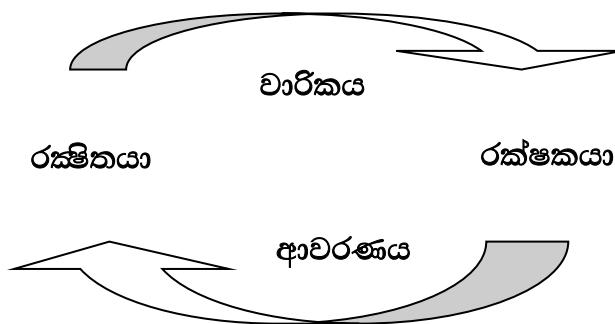

ඒව්. එම්. ඩී. එස්. විජේනායක

සත්‍යාචාර කාලෝචිත පුද්ගලික අංශය
මූල්‍ය අධ්‍යක්ෂක ආයතනය
වාණිජ හා කළමනාකරණ අධ්‍යක්ෂක පියා
කැලෙනිය විශ්වව්‍යාපෘතිය.

ලොෂ්‍යයේ අවදානමක් නොමැති තැන රක්ෂණයද නොපවති. එම නිසා රක්ෂණය යන්න දැනගැනීමට පෙර අවදානම යන්න හඳුනාගත යුතුය. අවදානම යන්න යම් දෙයක අවිනිශ්චිත බව හා අසුහදායක බවයි. එතම්, අවදානම යන්න අභාගා සිදුවීමක් ඇතිවිමේ සම්භාවනාවය හෝ අලුහයක් ඇතිවිමේ අවිනිශ්චිතතාවය වේ. අවදානම් කළමනාකරණය කරනු ලබන එක් ක්‍රමයක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය” රක්ෂණය යනු, ගිවිසුමක්. එක් පාර්ශවයක් තම අවදානම් වෙනත් පාර්ශවයකට ප්‍රතිශ්‍යාවක් යටතේ පවරනු ලබයි. අවදානම පවරනු ලබන පුද්ගලයා රක්ෂිතයා (Insured) වන අතර අවදානම හාරගනු ලබන්නා රක්ෂකයා/ රක්ෂණ සමාගම (Insurer) වේ.

අවදානම

හිමිකම

රක්ෂණය වාණිජ උපකරණයකි. මූලිකවම රක්ෂණය මගින් අවිනිශ්චිත සිදුවීම් නිසා පැන තගින අලුහ හෝ හානි සඳහා මූල්‍ය ආවරණයක් ලබා දේ.

සමාජයේ පුද්ගල කණ්ඩායම දෙවරුගයක් පිටත් වේ. එක් කණ්ඩායමක් අවදානම් හාරගන්නා අතර ඇනෙක් කණ්ඩායම අවදානම මගහරින්නේය. අවදානම මගහරින්නේ රක්ෂණය සඳහා යොමු වේ. අවදානම් පිළිබඳව පවතින මානසික ආතතිය රක්ෂණය තුළින් ඉටත් කරනු ලබන අතර මූල්‍ය ආවරණයක්ද ලබා දේ. රක්ෂණය මගින් එක් පාර්ශවයකට සිදුවන අලුහ හෝ හානි

පුද්ගලයන් විශාල පිරිසක් අතරේ බෙදා හරිනු ලැබේ. රක්ෂණය කළ හැකි අවධානම් වලට ඇතැම් පොදු ලක්ෂණ තිබේ. සියලුම අවධානම් රක්ෂණය කළ හැකි නොවේ. රක්ෂණය ලබාගැනීමට ඉල්ලුම් කරන අවධානම් වල පහත සඳහන් ලක්ෂණ තිබේ දැයි බැලීය යුතුය.

• මූල්‍ය වටිනාකම

අවධානම්, මුදලින් මැතිය හැකි අලාභයක් හා සම්බන්ධ විය යුතුය. රක්ෂණය කළ හැකි අවධානමෙහි මෙම ලක්ෂණය පහසුවෙන් හඳුනාගත හැකිය. උදා: වනදී වට්ටම්, අලුත්වැඩියා කිරීමේ පිරිවැයට සමාන කළ හැකි දේපල හාතිය. දේපල සොරකම් කරනු ලැබේ විට අලාභය මුදලින් මැතිය හැකිය. එවිට මෙම මුදල අවධානමේ මූල්‍ය වටිනාකම වේ.

බහුතරයක් අවස්ථාවලදී සිද්ධිය සිදුවීමට කළින්, අදාළ අවධානමේ මූල්‍ය වටිනාකම දැන ගැනීමට නොහැකි වේ. නමුත් අපට අවශ්‍ය වන්නේ, සිදුවන අවස්ථාවේදී අලාභය මූල්‍ය වගයෙන් ගණන් බැලීය හැකිවිමයි. පිටත රක්ෂණයක් සම්බන්ධයෙන් ස්වාම්ප්‍රරූපයා මියගිය විට සිදුවන අලාභය යම් නිශ්චිත මුදල් ගණනකින් කිම වඩාත් දුෂ්කර වේ. මරණයක් සිදු වූ අවස්ථාවේ දී ගෙවිය යුතු වනදී මට්ටමට, ඔප්පුව ලබාගන්නා අවස්ථාවේදී නිශ්චිතය කරනු ලැබේ.

• අනෙක්තා එලිදරව්ව

අවධානම්, විශාල සංඛ්‍යාවකින් යම් එක් අවධානමක් රක්ෂණය කරනු ලැබීමට කළින් එක සමාන සහ සම ජාතිය අවධානම් විශාල සංඛ්‍යාවක් තිබිය යුතුය. මිට හේතු දෙකක් තිබේ. ඉන් පළමුවැනීන නම්, සම්භාවනාවන් සහ සංඛ්‍යා ලේඛන මගින් මැතිම සඳහා අතිත සිද්ධි පිළිබඳව සැලැකිය යුතු තරම් පළපුරුදුක් තිබිය යුතුවිමයි. බොහෝ රක්ෂණ සමාගම් විසින් ගිනි, පිපිරීම්, මෝටර වාහන අනතුරු, සොරකම්, තුවාල සහ මරණ වැනි සාමාන්‍ය අවධානම් පිළිබඳව සංඛ්‍යා සකස් කර තිබේ.

දෙවැන්ත වනුයේ, සිදුවීම් තිබුණේ තුනක් හෝ හතරක් පමණක් නම්, මෙම දායක මුදල් වලින් අලාභ සඳහා වනදී ගෙවීමට එක් එකකෙනා විසින් ඉතා විශාල මුදල් ගණන් ගෙවිය යුතු විමයි. අනෙක් අතට, එක සමාන සිද්ධි දහස් ගණනක් තිබුණේ නම් එවිට, අලාභයක් විදිමට තරම් අවාසනාවන්න වන්නේ ඉතා සූළු දෙනෙකු වන හෙයින් එය දායක මුදලින් දැරීමට හැකි වේ. ගින්නෙන් ආරක්ෂාවීම සඳහා ගෙදරදාර හාන්ඩ රක්ෂණය කිරීම සමඟාතිය සිද්ධිවලට උදාහරණයක් වන නමුත්, ප්‍රසංගවලට සහභාගි වන පියානො වාදකයකුගේ ඇගිලි රක්ෂණය කිරීම එවැන්නක් නොවේ.

• ගුද්ධ අවධානම් පමණි

රක්ෂණය සම්බන්ධ වන්නේ තුදු අවධානම් සම්බන්ධයෙන් පමණි. යම් වාසියක් ලැබීමේ සම්භාවනාවක් තිබෙන අනුමාන අවධානම් රක්ෂණය කළ නොහැක. සාමාන්‍ය තත්ත්වය වෙනස් කිරීමට අපට සිදුවිය හැකිය. අනුමාන අවධානම් සාමාන්‍යයෙන් දරනු ලබන්නේ ලාභයක් ලැබීමේ අප්ක්ඡාවෙන් වන අතර, ලාභය අප්ක්ඡාවෙන් තමන්ට හැකි තරම් දෙරෙයයෙන් යුතුව උත්සාහ නොකළේ වුවද, ඔබගේ රක්ෂණ ඔප්පුවෙන් යම් ලාභයක් ඔබට ලැබෙන තිසා රක්ෂණයක් ලබා ගැනීමට දිරි ගැන්වීමක් සෙවීමට හේතුවක් විය හැකිය. මෙය පැහැදිලිවම පිළිගත නොහැක්කක්

වත නමුත්, රේ අනිරේකව අනුමාන අවදානම සංඛ්‍යා ලේඛනමය පළපුරුද්දක් තොමැන් වීම හෝ රක්ෂිතයාගේ අංශයෙන් අලාභයක් සිදුවීමේ වැඩි සම්භාවතාවක් ත්‍රිම වැනි වෙනත් හේතු නිසා බොහෝ විට පිළිගත තොහැකි වනු ඇත. සියලුම භූං අවදානම් රක්ෂණය කළ හැකියැයි අප තිගමනය තොකරන අතර, අනුමාන අවදානම් එසේ තොවන බව සැලකිල්ලට ගැනීම වැදගත්ය.

• තිශ්විත හා මූලික අවදානම්

රක්ෂණය කළ හැකි අවදානම් පිළිබඳ සෙසු උපමානයක් සපුරාලන්නේ නම්, සාමාන්‍යයෙන් විශේෂ අවදානම් රක්ෂණය කළ හැකි වේ. එසේ වුවද මූලික අවදානම් එසේ තොවේ. මූලික රක්ෂණ බොහෝමයකම ප්‍රතිඵල සම්බන්ධයෙන් පවත්නා පැනිරුණු සහ විශේෂ තොවන ස්වභාවය, එම අවදානම් රක්ෂණය කළ තොහැකි වන්නේය යන සාම්ප්‍රදායික තත්ත්වයට තුළු දී ඇත. මූලික අවදානම් සියල්ලම රක්ෂණය කළ තොහැකි යැයි කීම තිරවදා තොවන අතර, තමන් ආවරණය සලස්වන අවදානම් තොරා ගැනීමේ දී රක්ෂකයන් ඉතා ප්‍රවේශමෙන් කටයුතු කළ යුතුය. අප ජ්‍යෙන් වත සමාජයේ ස්වභාවය නිසාම පැන තගින මූලික අවදානම්, බොහෝ දුරටත් රක්ෂණය කළ තොහැකි වත අතර, යම් ආකාරයක හොතික සිදුවීමක් හේතුවෙන් පැන තගින අවදානම් රක්ෂණය කළ හැකිවීම රඳා පවතින්නේ අදාළ අවස්ථාගත කරුණු මත ඒවා රක්ෂණය කළ හැකිද යන කාරණය මතය.

මෙහි ප්‍රතිඵලය වන්නේ, උදාහරණයක් ලෙස යුද්ධ සහ ගණුදෙනුකරුවත් වෙනස්වීම්, යන කරුණු රක්ෂණය කළ තොහැකි විමයේ. දේශගුණය හෝ උදාම් රඳ තත්ත්වයන් වැනි ඇතැම් හොතික සිදුවීම් නිසා ගටගන්නා මූලික අවදානම් රක්ෂණය කළ හැකි වත නමුත්, උදාහරණයක් වගයෙන් මෙය රක්ෂණය කරනු ලබන භාණ්ඩයේ භාගෝලිය පිහිටීම මත රඳා පැවතිය හැකිය.

• අවිතිශ්විතතාවය

රක්ෂණය අපේක්ෂා කරන තැනැත්තා හා සම්බන්ධයෙන් සලකා බලන විට, අලාභය සම්පුර්ණයෙන්ම අවිතිශ්විතය. නිතා වගයෙන් සිදුවන යම් සිද්ධියක් සම්බන්ධයෙන් රක්ෂණයක් ලබාගැනීමේ ගැකියාවක් තැනි අතර, රේ හේතුවන එබදු අවස්ථාවකදී අවදානමක් තොත්තිම සහ අලාභය ගැන අනියතහාවයක් තොත්තිමය. යම් අවදානමක් ඇතිවත වාර ගණන සහ බරපතලකම (Frequency and Severity) රක්ෂණය වත තැනැත්තාගේ පාලනයෙන් සම්පුර්ණයෙන්ම බැහැර විය යුතුය.

බොහෝ අවදානම් තත්ත්වයන් සම්බන්ධයෙන් මේ ලක්ෂණය සැම විටම පෙනී යන නමුත් ජීවිත රක්ෂණයේ දී, මරණය සම්බන්ධයෙන් අනියත බවක් තැනු. එය නිතා දෙයකි. කෙසේ වුවද ඔප්පුව සකස් කර ගන්නා තැනැත්තාගේ පාලනයට පරේභාගිර වනුයේ මරණය සිදුවන මොහොත වත හෙයින්, ජීවිත රක්ෂණය තවමත් අවිතිශ්විත සිද්ධ සමග සම්බන්ධ වී පවතී.

• රක්ෂණය අයිතිය

රක්ෂණය කළ යුතු අවදානම යම් ආකාරයක මූල්‍ය අලාභයක ප්‍රතිච්‍රියක් ලෙස සිදුවිය යුතුය. ඒ අනුව යම් පාර්ශවයකට වෙනත් පාර්ශවයකගේ නිවස හෝ මෝටර රථය රක්ෂණය කර සිදුවන හානි හෝ අලාභ සඳහා වන්දී ලැබිය නොහැක. එනම්, රක්ෂිතයා හා රක්ෂණ විෂය කරුණ (Subject Matter) අතර මූල්‍ය සම්බන්ධතාවයක් නිඩිය යුතුය. විෂය කරුණ පැවතීමෙන් ලාභයකුන් තැනිවීමෙන් අලාභයකුන් විය යුතුය.

• රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තියට විරුද්ධ නොවීම

ගිවිසුම්, තිබුරදී හා සඳාවාරාත්මක වශයෙන් සමාජය සලකනු ලබන නිතියට පවතුනි නොවීය යුතුය යන්න පොදු මූලධර්මය රක්ෂණ ගිවිසුමට ද අදාළ වන අතර, රක්ෂණය කරනු ලැබිය නොහැකි එක් ආකාරයක අවදානමක් වනුයේ, පොදු ප්‍රතිපත්ති වලට විරුද්ධ අවදානම වේ. රක්ෂණ මූදල් ලබාගැනීම සඳහා තමාගේම කරමාන්තකාලාව හෝ සාප්පුව ගිනි තැබීමට යම් තැනැත්තෙකට හැකි වේ නම්, එය පොදු සමාජයකට පිළිගත නොහැකි වන අතර, රක්ෂණය කරන තැනැත්තා සම්බන්ධයෙන් මෙවන් අවදානම් සඳහා විධිවිධාන සලස්වා ඇත. මෝටර වාහන හඳුසි අනතුරකින් සිදුවන අලාභ සඳහා රක්ෂණයක් ලබාගත හැකි වන නමුත් යම් වරදකට වරදකරු කරනු ලැබූ රියදුරකුගේ දඩයක් ගෙවීම සඳහා රක්ෂණයක් ලබාගත නොහැක.

• සාධාරණ වාරිකය

රක්ෂණය කරනු ලබන අවදානම් සඳහා වන රක්ෂණ වාරිකය සිදුවිය හැකි මූල්‍ය අලාභය සමඟ සලකන විට සාධාරණ විය යුතුය. වැඩි වාර ගණනක් අලාභ සිදුවන අවදානමක් සඳහා අදාළ වන වාරිකය ඉහළ අගයක් විය යුතුය. අවිතිග්‍රිත සිද්ධියක් මත සිදුවන අලාභයක් සඳහා වන්දී ලබා ගැනීමේ අරමුණින් එක් පාර්ශවයක් තම අවදානම් වෙනත් පාර්ශවයකට නිශ්චිත වාරිකයකට යටත්ව මාරු කිරීම කරනු ලැබේ. යම් පුද්ගලයකුට අවදානම සඳහා පවතින බිජ/මානසික ආනතිය රක්ෂණයක් ලබාගැනීම මගින් තිදිතස් කරන හැකිය. රක්ෂණය මගින් අවදානම් නිසා සිදුවන හානියට ආවරණයක් ලැබේ. මේ මගින් ආත්ම විශ්වාසයක් ඇතිවන අතර අවදානම් සම්බන්ධව පවතින කනස්සලු බව මග හැරේ.

ශ්‍රී ලංකා මූලන වාර්තාකරණ ප්‍රමිත අංක 15 : ගනුදෙනුකරවෙන සමග ගිවිසුම් මගින් ඇතිවන අයභාරය

චිත්‍ර. එම්. ඉ. ඩී. ප්‍රමුරත්න
සහකාර කිරීකාවාරය
මූලන අධ්‍යක්ෂ අංශය
වාර්ෂික හා කළමනාකරණ අධ්‍යක්ෂ පිධිය
කැලේඩිය විශ්වව්‍යාලය.

අයභාරය සඳහා ගිණුම්කරණය

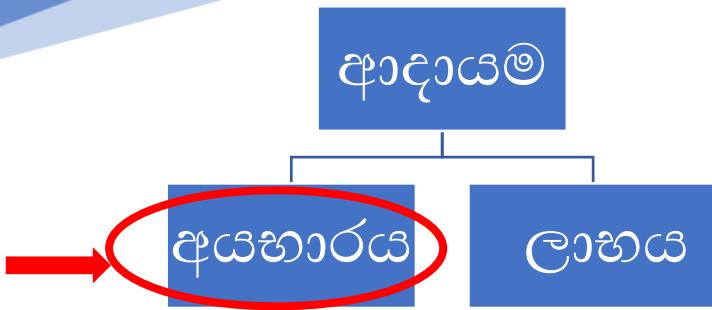
2018/04/01 දිනයේ සිට බලපෑවැන්වෙන පරිදි අයභාරය හඳුනාගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මූලන වාර්තාකරණ ප්‍රමිත අංක 15 ගනුදෙනුකරුවන් සමග ගිවිසුම් වලින් ඇතිවන අයභාරය යන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතය හාවිතා කළ යුතුය.

ප්‍රමිතයේ අරමුණ

ව්‍යාපාර ඒකකයක් තම ගනුදෙනුකරුවන් සමග ඇතිකරගන්නා ගිවිසුම් වලින් ජනනය වන අයභාරයන්ගේ ස්වභාවය, එහි වටිනාකම හඳුනාගැනීම මෙන්ම මූදල් ප්‍රවාහයන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල අර්ථාත්විත ආකාරයට වාර්තා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය නිරද්‍රේශ සැපයීම මෙම ප්‍රමිතයේ අරමුණ වේ.

අයභාරය හඳුනාගැනීම

යම් ව්‍යාපාරයක ආදායම අයභාරය හා ලාභය යන අයිතම දෙකෙහිම සංකලනයක් වේ (රුපසටහන 01). එහිදී වෙළඳ හා සේවා යන මිනැම ව්‍යාපාරයක සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර කටයුතු වලින් ජනනය වන ආදායම අයභාරය ලෙස විශ්‍රාත කරනු ලබන අතර සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර කටයුතු වලින් පරිභාශිතව ඇතිවන ආදායම ලාභය යටතේ වර්ගීකරණය කරනු ලැබේ. මෙහිදී විශේෂයෙන් අවධානය යොමු කළ යුතු කරුණ වන්නේ, ශ්‍රී ලංකා මූලන වාර්තාකරණ ප්‍රමිත අංක 15 සමග සම්බන්ධ වන්නේ ආදායම් වර්ගීකරණයේ අයභාරය පමණක් බවයි. ඒ අනුව වෙළඳ ව්‍යාපාරයක වෙළඳ ආදායම අයභාරය වන අතර සේවා ව්‍යාපාරයක සේවා ආදායම අයභාරය ලෙස හඳුනා ගත හැකිය.

රුපසටහන 01

අයහාරය හඳුනාගැනීමේ පියවර

මෙම ප්‍රමිතියට අනුව අයහාරය හඳුනාගැනීම සඳහා පියවර 5කින් සමන්විත ආකෘතියක් හාවිනා කළ යුතුය (රුපසටහන 02).

රුපසටහන 02

පියවර 01 - ගණුදෙනුකරුවන් සමඟ ගිවිසුම/ගිවිසුම් හඳුනා ගැනීම

පාරශව දෙකක් අතර ඇතිවත බලාත්මක කළ හැකි ආකාරයේ අයිතින් හා බැඳීම් නිර්මාණය වන යම් එකගතාවයක් ගිවිසුමක් ලෙස අර්ථකථනය කරනු ලැබේ. එහිදී, ලිඛිත, වාචික, හෝ ව්‍යාංගයෙන් යන ඔනැම ආකාරයකින් ගිවිසුමක් ඇති විය හැකි අතර පහත නිර්නායකයක් සම්පූර්ණ වූ විට ශ්‍ර. ලං. මු. වා. ප්‍ර. අංක 15 යටතේ විෂය පථය ආවරණය කරයි. එසේ තහවුරු නොකරන අවස්ථාවන්හි ව්‍යාපාර ඒකකය පසුකාලීනව එම නිර්නායකයන් ඉටුවීම සම්බන්ධයෙන් අඛණ්ඩ තක්සේරුවක් කළ යුතුය.

- ගිවිසුමෙහි වාණිජමය හරයක් පැවතීම හා ගිවිසුමට එළඹී පාරශවයන් එකි ගිවිසුම අනුමත කිරීම.
- පැවරීමට නියමිත හාණ්ඩ හෝ සේවා සම්බන්ධයෙන් එකිනෙක පාරශවයන්ගේ අයිතින්, ගෙවීම් කොන්දේසි ආදිය ව්‍යාපාර ඒකකයට හඳුනා ගැනීමට හැකි වීම.
- ව්‍යාපාර ඒකකයට අදාළව හඳුනා ගත් ප්‍රතිශ්‍යාව එකතු කර ගැනීමේ හැකියාවක් පැවතීම.

පියවර 02 - ගිවිසුමෙහි අන්තර්ගත කාර්යසාධන බැඳීම හදුනා ගැනීම

ගණුදෙනුකරුවෙකු සමග ගිවිසුමකට එලුම්මන් සමඟම ගණුදෙනුකරුට හානේච හෝ සේවා සැපයීමට එකඟතාවයක්/බැඳීමක් නිර්මාණය වන අතර එය කාර්යසාධන බැඳීමක් වගයෙන් අර්ථකථනය කරයි.

මේ අනුව ගිවිසුමක් තුළ කාර්යසාධන බැඳීම් එකක් හෝ කිහිපයක් පැවතිය හැකි අතර කිහිපයක් පවතින අවස්ථාවක.

අ) ගිවිසුමක් තුළ කාර්යසාධන බැඳීම් එකිනෙකට සම්බන්ධිත ඒවා නම්, එවැනි බැඳීම් සියල්ල එකරාඹ කර තනි ඉටුකිරීමේ බැඳීමක් ලෙස වාර්තා කළ යුතුය. (උදා: ව්‍යාපාරක් තම පාරිභෝගිකයාට යම් යන්තුයක් විකිණීම සහ එහි ස්ථාපන සේවාව ලබා දීම)

ආ) ගිවිසුමක් තුළ කාර්යසාධන බැඳීම් එකිනෙකට සම්බන්ධිත ඒවා නොවේ නම්, එකිනෙක බැඳීම් සඳහා වෙනම ගිණුම් තැබිය යුතුය. (උදා: ව්‍යාපාරක් තම පාරිභෝගිකයාට යම් යන්තුයක් විකිණීම සහ පසු විකුණුම් සේවා ලබාදීම සඳහා වසර දෙකක ගිවිසුමක් ඇති කර ගැනීම.)

පියවර 03 - ගණුදෙනුවෙහි මිල තීරණය කිරීම

- ව්‍යාපාර එකකයක් විසින් හානේච හෝ සේවා තුවමාරු කිරීම වෙනුවෙන් ලැබීමට අපේක්ෂිත අදාළ ගිවිසුමේ ඇතුළත් වූ ප්‍රතිශ්චාව හෝ අයය ගණුදෙනුවේ මිල ලෙස හදුනා ගනු ලබයි.
- ගණුදෙනුවක මිල බොහෝ විට ගිවිසුමක ස්ථාවර වටිනාකමක් සහිත ප්‍රතිශ්චාවක් ලෙස සඳහන් වන අතර බොහෝ ව්‍යාපාර තම අතින සම්ප්‍රදායානුකූල ව්‍යාපාර පරිචයන් සැලකිල්ලට ගනිමන් මිල තීරණය කරනු දැකිය හැකිය.

පියවර 04 - ගණුදෙනුවෙහි මිල කාර්යසාධන බැඳීම වලට බෙදා වෙන් කිරීම

- ගිවිසුමක් තුළ කාර්යසාධන බැඳීම් එකක් පවතින අවස්ථාවක ගණුදෙනුවහි මිල එම කාර්යසාධන බැඳීමට බෙදා වෙන් කළ යුතුයි.
- තමුන්, ගිවිසුමක් තුළ කාර්යසාධන බැඳීම් එකකට වඩා පවතින අවස්ථාවන්හිදී එම එක් එක් බැඳීම් වල සාපේක්ෂ තනි විකුණුම් මිල පදනම් කරගෙන ගණුදෙනුවෙහි මිල එම කාර්යසාධන බැඳීම් වලට බෙදා වෙන් කිරීම කළ යුතුය.

ඒ අනුව ගත් කළ වට්ටම් බෙදාගැරමෙදි. ගණුදෙනුවේ මිල තුළ වට්ටම් ඇතුළත් වේ නම් එම වට්ටමද, ඒ ඒ සාපේක්ෂ තනි විකුණුම් මිල පදනම් කරගෙන එම බැඳීම් වලට බෙදා වෙන් කිරීම කළ යුතුය.

පියවර 05 - කාර්යසාධන බැඳීම තෘප්තිමත් වූ පසු ඇයහාරය හදුනා ගැනීම

මෙම ප්‍රමිතයේ ප්‍රකාරව එකඟ වූ පරිදි හානේච හෝ සේවා ගණුදෙනුකරුට මාරු කිරීමේ කාර්යසාධන බැඳීම සපුරාලන අවස්ථාවේ හෙවත් ගණුදෙනුකරුට හානේච හෝ සේවා වල

පාලනය මාරුකළ පසුව පමණක් යම් ව්‍යාපාර ඒකකයක් අයභාරය හඳුනා ගත යුතුය. ප්‍රමිතියේ සඳහන් ආකාරයට පාලනය මාරු කිරීම සිදු වූ බවට නිශ්චය කර ගත හැකි කරුණු පහත දැක්වේ.

- 1)වත්කම සඳහා ගණුදෙනුකරුගෙන් ගෙවීම් ලබා ගැනීමට ආයතනයට වර්තමාන බැඳීමක් තිබීම
- 2)වත්කමේ තෙතික හිමිකාරීත්වය ව්‍යාපාරය විසින් ගණුදෙනුකරු වෙත පැවරා තිබීම.
- 3)වත්කමේ හොතික හිමිකාරීත්වය ව්‍යාපාරය විසින් ගණුදෙනුකරු වෙත පැවරා තිබීම.
- 4)වත්කමේ අයිතිය හා සම්බන්ධ අවධානම හා ප්‍රතිලාභ ගණුදෙනුකරු සතු විම.
- 5)ගණුදෙනුකරු විසින් වත්කම හාරගෙන තිබීම.

අයභාරය හඳුනාගැනීමේ පියවරයන් උදාහරණයක් ආගුයෙන්

සිමා සහිත මිකෙනික් පොදු සමාගම විසින් රු : මිලියන 50ක පිරිවැයක් ඇති යන්ත්‍රයක් සිමා සහිත අක්බර් සහ සමාගමට සැපයීම සඳහා 2021 ජනවාරි 01 දින ගිවිසුමක් අත්සන් කරන ලදී. ගිවිසුම ප්‍රකාරව සිමා සහිත මිකෙනික් පොදු සමාගම වසර 02ක කාලයක් තුළදී එම යන්ත්‍රය නඩත්තු කිරීමේ සේවා සැපයිය යුතු වේ. එම සේවාව මිනුම පාර්ශවයකට සැපයීමේදී සමාගම විසින් අයකරන මළ රු: මිලියන 05ක්. ඒ අනුව යන්ත්‍රය සහ පසුකාලීන නඩත්තු සේවා සඳහා මෙම දෙපාර්ශවයන් විසින් අත්සන් කරන ලද ගිවිසුමෙහි අගය රු: මිලියන 55ක් වේ. මෙම ගිවිසුම ප්‍රකාරව අයභාරය හඳුනා ගැනීමේ පියවරයන් පහත පරිදි වේ.

පියවර 01 - ගණුදෙනුකරුවන් සමඟ ගිවිසුම/ගිවිසුම් හඳුනා ගැනීම	යන්ත්‍රය සැපයීම හා වසර 02ක කාලයක් සඳහා තබන්තු කිරීමේ සේවා සැපයීම සඳහා වූ ගිවිසුම
පියවර 02 - ගිවිසුමෙහි අන්තර්ගත කාර්යසාධන බැඳීම හඳුනා ගැනීම	01. යන්ත්‍රය සැපයීම 02. වසර 02ක කාලයක් සඳහා තබන්තු කිරීමේ සේවා සැපයීම
පියවර 03 - ගණුදෙනුවහි මිල නිරණය කිරීම	රු: මිලියන 55
පියවර 04 - ගණුදෙනුවහි මිල කාර්යසාධන බැඳීම වලට බෙදා වෙන් කිරීම	01. යන්ත්‍රය සැපයීම - රු: මිලියන 50 02. වසර 02ක කාලයක් සඳහා තබන්තු කිරීමේ සේවා සැපයීම - රු: මිලියන 05
පියවර 05 - කාර්යසාධන බැඳීම නාල්තිමත් වූ පසු අයභාරය හඳුනා ගැනීම	සිමා සහිත මිකනික් පොදු සමාගම විසින් යන්ත්‍රය සැපයු වහාම රු: මිලියන 50ක් අයභාරය ලෙස හඳුනා ගනී. ඉන් පසු වසර දෙකක් සඳහා සැම වර්ෂයක් අවසානයේදීම රු: මිලියන 05 බැඳීන් සේවා සැපයුම් අයභාරය හඳුනා ගනී.

අභිවි එකතුයකට පණා දෙන සංඝ්‍රී භාවතිය

එන්. ඩී උඩ්‍රිගම්පූරුස

පළමු වසර

මූල්‍ය අධ්‍යක්ෂ අංශය

ව්‍යාපිෂ හා කළමනාකරණ අධ්‍යක්ෂ පීඩිය

කැලෙනීය විශ්වවිද්‍යාලය.

සැම කළමනාකරුවකු ම මානව සම්පත් කළමනාකරුවෙක් වේ.

ආයතනයක් තුළ සැම පුද්ගලයකුම තමන්ට ඉහළ සහ පහළ සහකරුවන් සමඟ නිබඳව ගැටීමට සිදුවේ. එබැවින් සැම කළමනාකරුවෙකු ම හොඳින් සබඳතා ගොඩනා ගතිමින් ආයතනයක් තුළ වැඩ කළ යුතුය.

කමන සම්පත තිබුණද එය පාලනය කිරීමට මානව සම්පත තීඩිය යුතුමය. සංඝ්‍රී සම්පතක් ලෙස මානව සම්පත මත ආයතනයක පැවැත්ම රදා පවතින බව කිව යුතුම කරුණකි. වර්තමානයේදී ආයතන වල වෙන ග්‍රීතයක් ලෙස මානව සම්පත් කළමනාකරණය සිදු කරයි.

සේවක තෘප්තිය = සේවක එලදායිතාව

ලෙස කිවහොත් එය සාධාරණ වේ. මත්ද යන් මානව සම්පත් කළමනාකරණය තුළ අප කතා කරනුයේ සංවිධානයක සජ්‍ලන්වය පිශීස උපරිම දායකත්වයක් දෙන යෝගා හා තෘප්තිමත් ගුම බලකායක් පවත්වාගෙන යාමයි. කෙසේ වෙතත් මෙයින් අර්ථ ගැන්වෙන අදහස සේවක තෘප්තිය මගින් ආයතනයක සජ්‍ලන්වය වැඩි වන බවයි. තවද සේවක කළමනාකරණය තුළ

- සේවක එලදායිතාවය
- සේවක සංවර්ධනය
- සේවක සුහාසාධනය ද ඇතුළත් වේ.

මානව සම්පත් කළමනාකරණය කාර්යයන් ලෙස විශේෂයෙන් රැකියා නිර්මාණය, රැකියා විශ්වේෂණය, මානව සම්පත් සැලසුම්කරණය, ආකර්ෂණය, තොරා ගැනීම හා බදවා ගැනීම පිළිබඳව විග්‍රහ කරයි.

රැකියාවක් යනු තුළේක් වැඩුපකට පමණක් සිමා වූ කටයුත්තක් පමණක්ම නොවේ. එය සඳහා සුවිශේෂී වූ කාර්යයන්, කාර්යභාරයක් හා වගකීමක් ද පවතී. ගැකියාව තුළ පවතින රාජකාරී ප්‍රසාරණය රැකියා විස්තරය ලෙසන් රැකියාවේ ගැහුර ප්‍රසාරණ රැකියා පෝෂණය ලෙසන්

හඳුනා ගනිමු. එකම කාර්යයක් තුළ සේවකයා රැදී නොසිට විවිධ කාර්යයන් සඳහා පෙළුම්වීම රැකියා ප්‍රමණයයි. මෙයින් සේවක අතිප්‍රේරණය හා තප්පනිය ඉහළ තැබූම බලාපොරොත්තුවයි.

1. කුමක් කරන්නේද
2. කුමක් සඳහා කරන්නේද
3. කොතුන්හි දී කරන්නේද
4. කෙසේ කරන්නේද යන ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු ලබා දීම රැකියා විස්තරය මගින් සිදු කරයි.

රැකියාවකට අයදුම් කිරීම.

මානව සම්පත් පූරෝක්පතනයක් සිදු කිරීමෙන් අනතුරුව අභ්‍යන්තර හා බාහිර වශයෙන් සිදු කරනු ලබන තක්සේරුවක් මගෙන් මානව සම්පත් ඉල්ලුම හා සැපයුම සංසන්ධිය කරනු ඇත. එමගින් සේවක අතිරික්තයක් නම්.

- තවදුරටත් සේවකයින් බදවා ගැනීම තතර කිරීම.
- අතිකාල වැඩ කිරීම තතර කිරීම.
- ඉල්ලා අස් විමට ඉඩ හැරීම.

ආයතනයක සේවක නිගයක් නම්.

- අතිකාල සේවය
- සේවක ප්‍රමණය
- සේවක බදවා ගැනීම

ආයතනය තුළ නිගයක් පවතින විට අභ්‍යන්තරයෙන්ම එය පියවා ගැනීමට ආයතනය තුළ රැකියා ප්‍රසිද්ධ කිරීම. කුසලනා ඉන්වෙන්ට්‍රො ක්‍රියාත්මක වන අතර බාහිර වශයෙන් මාධ්‍ය දැන් මේ, අන්තර්ජාලය. ගැසට් මගින් අයදුම්කරුවන් ආකර්ෂණය කරගති.

අයදුම්පතක් හාරදුන් පමණින් සුදුස්සකු නොවන බව අප කුවුරුන් දන්නා කරුණකි. ඒ සඳහා

- සම්මුඛ පරික්ෂණ
- තරග විභාග
- බුද්ධි පරික්ෂණ සඳහා සහභාගී විම සහ එමගින් සමත් විම අන්වයා කරුණකි.

දක්ෂයකු, බුද්ධිමතෙකු ව්‍යවත් සම්මුඛ පරික්ෂණ අවස්ථාවකදී ආවාරිලි විම හා විමසිලිමත් විම හෝ නොවීම මත රැකියාවේ අනාගතය තීරණය වනු ඇත. පන්වීම් ලිපියක් මගින් තැකියාව සඳහා තොරාගත් බව දැනුම් දුන්නද හැකියා තේවිසුමකට යටත්ව පරිවාස කාලයක් හා ආධුතික ප්‍රභුත්තුවක් යන අවස්ථා ගෙවා දැමීම කළ යුතුය. තවද ආයතනයක් ලෙස සේවකයින් සඳහා

මධ්‍යන්ගේ දැනුම, දක්ෂතා හා ආකල්ප වර්ධනය කිරීමට පූහුණුව හා උසස් වීම අවස්ථා මගින් සිංහර්ධනය ද ලබා දිය යුතු වේ.

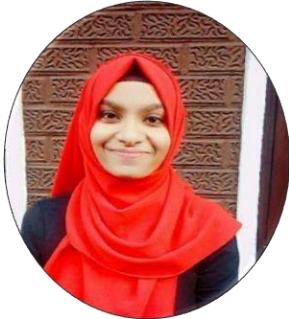
සේවකයෙක් ලෙස තම ද්වැසින් වැඩි කාලයක් ආයතනය තුළ ගෙවා දමයි. එබැවින් මධ්‍යන් පිළිබඳව සේවකයින් ලෙස පමණක්ම සිවිම නොව ප්‍රවාලක් ලෙස සිතමින් මධ්‍යන්ගේ ජ්වන තත්ත්වය උසස් කිරීමට ආයතනයක් ලෙස ක්‍රියාත්මක විය යුතු වේ. මෙය සේවක සුහසාධනය ලෙස හදුන්වයි. සේවක සෝඩා, දුක්තුන්වීලි තිරාකරණය ඒ සඳහා මධ්‍යන් සමග සාකච්ඡා කිරීම, සවන්දීම හා වැදගත් කොට සැලකීම ප්‍රධාන තැනක් ගති.

සේවකයෙකු ලෙස ඔහුට හෝ ඇයට නිවාඩු ලබා ගැනීමට වෘත්තීය සම්ති පිහිටුවා ගැනීමට හා සර්වත වැළැපක් හා වැඩ පරිසරයක් ගොඩනගා ගැනීමට අයිතිවාසිකම් පවතී. එම අයිතිවාසිකම් අභිම් වූ කළ වෘත්තීය සම්ති මගින් සේවක අරගල සඳහා යොමු වේ. එහිදී මධ්‍යන්

1. සාමුහික කේවල් කිරීම
2. අකුරට වැඩ කිරීම
3. වැඩ වර්ශන සිදුකරයි.

නමුත් සේවා සේවක ආයතනික බැඳීමකට එහා ගිය මානව බැඳීමක් තුළින් අයිතිවාසිකම් නොව යුතුකම් හා වගකීම් ඉටුකිරීම සඳහා ප්‍රමුඛත්වය දීම තුළින් මානව සම්පන් කළමනාකරණ පාඨම තුළ කෙරෙන මග මගපෙන්වීම සම්පූර්ණ වනු ඇත.

වනවසායකත්වය : ශ්‍රී ලංකාවේ උදාහරණ ප්‍රමාණවත්ද?

මුනසිගා මුනිදාස

පළමු වෘත්ත

මූලන අධ්‍යක්ෂක ආයතන

වාර්ෂික හා කළමනාකරණ අධ්‍යක්ෂක පිධිය

කළෙකීය විශ්වවිද්‍යාලය.

ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා ව්‍යවසායකත්වය විශාල කාර්යභාරයක් ඉටුකරන බව නොරහස්කි. එහෙත් ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යවසායකයන් තවින තාක්ෂණය සමඟ හටගන්නා දැඩි තරගකාරීත්වය, ගෝලීයකරණය ඇතුළු තවින ව්‍යාපාර පරිසරය තුළ විශාල අභියෝග රැසකට මුහුණ දී සිටිත.

මැන කාලීන දත්ත අනුව ඉන්දියාව හා විනය ලොව ව්‍යවසායකත්වය ඔප්පන්වන ප්‍රධාන පෙළ රටවල් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. ඔවුන්ගේ කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයන් (SME's) විසින් ලෞකයේ ආර්ථික වර්ධනයට දායක වී ඇති අතර, සක්‍රීය ව්‍යවසායකයන් එහි අගය කිරීමට අපහසු විශාල කර්තවාක් ඉටුකරමින් පවතී.

ශ්‍රී ලංකාවේ ද ප්‍රධාන පෙළ තිල් විප් සමාගම (Blue chip companies) කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයන් සක්‍රීය කරනු වස් විවිධාකාර වූ වැඩ පිළිවෙල් අනුගමනය කිරීම මැන කාලීනව දැකිය හැකි ප්‍රවණතාවකි. ශ්‍රී ලාංකික ජනගහනයෙන් 75% කට වැඩිය. (ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව)

කුඩා පරිමාණ කර්මාන්ත දළ දේශීය තිශ්පාදිතයට සැලකිය යුතු දායකත්වයක් ලබාදෙන අතර, විශාල පරිමාණ කර්මාන්ත ආර්ථික සමෘද්ධියට හා අපනයන ඉපැයුම් සඳහා සුවිශාල කර්තවායක් ඉටුකිරීම දැකිය හැකිය.

ආර්ථිකයට, සමාජයට, ගෝලීය යනාදි වගයෙන් අප රට ව්‍යවසායකයන්ගේ දායකත්වය ප්‍රගංසා කිරීම පමණක් නොව, ඔවුන්ගේ දෘශ්‍යීකෝනයෙන් ඔවුන් මුහුණා දෙන ගැටුණ. අභියෝග සම්පත් හිගයන් හඳුනාගෙන, එවැන්න්ගේ අභිවෘද්ධියට කටයුතු කිරීම සැම පුරවැසියකුගේම වගකීමකි. ව්‍යවසායක සිතුවිල් පහළ වීමට වයස් හේදයක් නොමැත. ශ්‍රී ලංකා අධ්‍යාපන කුමය හැඩගැසිය යුත්තේ කුඩා කළ සිටම සිසු බුද්ධිය ව්‍යවසායකයට තැබුරු වන අත්දම්වය. එහි එළය අස්වනු නෙළන අවස්ථාව වන විට රටක සැම පාර්ශවයන්ටම ප්‍රතිලාභ ලැබීම රහසක් නොවේ. එබැවින් ව්‍යාපාරික අදහස් ඇත්තන් දිරීමන් කිරීම රටකට අනිගය වැළැගත්ය.

නමුත් ශ්‍රී ලංකික ව්‍යවසායකයන් දිරිමත් කිරීම සඳහා ඔවුන්ගේ ව්‍යවසායකත්වය අධ්‍යාපනය කිරීම අතියෙ වැදගත්ය. මිස්ට්‍රොලියාවේ ක්වින්ස්ලන්ත විශ්ව විද්‍යාලයේ රෝජ්ස් විශ්වේෂක දෙපළක් වන හෙළන් රමා ගමගේ හා බොතල්ඩ කුමරන් එලිසබෙන් ව්‍යවිස් විසින් කරන ලද අධ්‍යාපනයකින් හෙළි වේ. (අන්තර්ජාතික ව්‍යවසායකත්ව හා කළමණාකරණ ජ්‍රේත්‍රය- IEMJ) ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යවසායක අභිප්‍රේරණයන් පිළිබඳ අනුගමනික පර්යේෂකයන් මූල්බැස ඇත්තේ පුද්ගල ජයග්‍රහණයන්හි අවශ්‍යතාවයන් මත තොට සමත් සම්පතාවයෙහි හැඟීම තෙප්තිමත් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය මත බව ඔවුනු තවදුරටත් විස්තර කරති. ඔවුන්ගේ අධ්‍යාපන වලින් පෙනී යන්නේ සමාජ බලය, සමාජ සම්බන්ධතා සහ සාමූහිකත්වය ශ්‍රී ලංකාව තුළ ව්‍යවසායක අභිප්‍රේරණය සඳහා පසුබිමක් නිර්මාණය කරන බවයි. ඉහත සාකච්ඡා සැලකිල්ලට ගතිමින් ශ්‍රී ලංකා ව්‍යවසායකත් අභිප්‍රේරණය කරනු වස් අදාළ දායකත්වය හා බලධාරීන් සුදුසු උපාය මාර්ග ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

ලොවපුරා දේශපාලන, ආර්ථික තාක්ෂණ යනාදී පරිසරයන්ගේ වෙනස්වීම් ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන්ට සංකිරණ ගතිකතාවයක් හා අවිනිශ්චිත ප්‍රහවයන්ට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට සිදුවේ. විද්‍යාව, තාක්ෂණය හා තවෝත්පාදයන් බොහෝවිට මෙම වෙනස්කම් වල ප්‍රමුඛතාවයක් ගති.ජාතික තවෝත්පාදන හා ව්‍යවසායකත්ව උපාය මාර්ග 2018-2022 දී කැඳිනව් අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් මැතකදී සම්මත කරගැනීමත් සමග මෙම න්‍යාය පත්‍රය රටේ ආර්ථික සංවර්ධන රාමුවේ ඉදිරියෙන් හා කේන්දුගත කිරීමේ අවශ්‍යතාව ශ්‍රී ලංකාව විසින් ගැනීමෙන් තිබේ .මෙම උපායමාර්ග අප රට වඩාත් තරගකාරී. ගතික හා තවෝත්පාදන මත පදනම් වූ අර්ථිකයන් කරා ගෙනයාමේ වැදගත් න්‍යාය පත්‍රයක් සපයන අතර එමගින් වෙනස් සංවර්ධන වේගයකින් යුත් වෘද්ධි විනුයකට තව ආර්ථිකයක් ගොඩ තැබේ. තරගකාරීත්වයට ඔරෝත්තු දෙන නමා ආර්ථිකයක් සහ වඩා ගොඩ රැකියා ජනනය කරන ව්‍යවසායක සමාජයක් බිජිකර සමෘද්ධීමත් ශ්‍රී ලංකාවක් ගොඩනැගීම ඉහත ප්‍රකාශිත උපායමාර්ග වැඩපිළිවෙළේ දැක්මයි.

ව්‍යවසායකත්ව මූලිකීම්වලට වර්ධනය අප රට මැත කාලීන ප්‍රවණතා හා පුද්ගල වයස් මට්ටම අනුව විව්‍යාපෘතියේ විශ්වාසීය තරුණ පරපුර ව්‍යවසායක වර්ධනය සඳහා දායක කර ගත යුතුය. අදාළ පැහැදිලි ප්‍රතිපත්ති හා ගක්තිමත් ව්‍යවසායක සංස්කෘතියක් ඇතිකිරීම, ගොලිය වශයෙන් තරගකාරී හාන්ඩ හා සේවා නිශ්චාදනය කිරීමට ශ්‍රී ලංකිකයන් වැඩි වැඩියෙන් අභිප්‍රේරණය කළ යුතුය. තුනත ලෝකය තාක්ෂණය හා නව්‍යතා සම්පාදනයන්හි ආධිපත්‍යය දරන අතර ශ්‍රී ලංකාවේ, සාර්ථක ව්‍යවසාය සංස්කෘතියක් කරා ලැභාවීමේ ජාතික අභිලාෂයටද එය බෙහෙවින් උපකාර වනු ඇත.

ගිණුම්කරණ තැදින්වීම

සී. ඩී. මාලින් විජයනත්ත

පෙමු වසර

මුළු අධිකාරී අංශය

වාණිජ හා කළමනාකරණ අධිකාරී පිසිය
කළමනා විශ්වවිද්‍යාලය.

ගිණුම්කරණ ක්‍රියාවලියේ පා පියවර වන්නේ ගණුදෙනුවලට අදාළ ඉත්තෙවායිස් (Invoice). මූදල් මැම, ලදුපත් හා ගෙවීම් ව්‍යුවර් යනාදි මූලාගු ලේඛන මතින් තොරතුරු ලබාගැනීමත්, එකි මූලාගු වලින් ලබාගන්නා තොරතුරු මූදල් පොත, සූල මූදල් පොත, ගැනුම් හා විකුණුම් ප්‍රත්තල් වැනි මූලික පොත්වලට පිටපත් කිරීමත්ය. පසුව ඒවා ද්විත්ව සටහන් (Double Entry) මූලධර්මයට අනුව ලේඛර ගිණුම් වලට පිටපත් කෙරේ. අවසානයට එම ගිණුම් තුළනය කිරීමෙන් ලබාගන්න ගෝපයන් යොදාගෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කරයි.

මොනවද මේ ද්විත්ව සටහන් කියන්නේ?

ගිණුම් තැබීමේ කොදු නාරටිය ලෙස ද්විත්ව සටහන් මූලධර්මය තැදින්වූවාන් තිබුරදියේ. 1494 වර්ෂයේ දී ලුකා පැසියෝලි පියතුමන් විසින් රචිත ගණීනය පිළිබඳ ගුන්ථයකින් මූල්‍ය වරට මේ පිළිබඳව ඉදිරිපත් කර තිබෙනවා. එසේම මෙය මිනිස් බුද්ධියේ අපුරුව තිරමාණයක් ලෙසයි සැලකන්නේ.

ගණුදෙනුවක ඇති ද්විත්ව ආර්ථික ප්‍රතිපලය ද්විත්ව සටහන් මූලධර්මයේ පදනමයේ. ඒ අනුව සැම ගණුදෙනුවකටම ද්විත්ව ස්වරුපයක් ඇති බව අදහස් කරයි. මෙම ද්විත්ව ස්වරුපය හර සහ බැර වශයෙන් ගිණුම් වලට පිටපත් කළයුතු බව මෙයින් කියවේ.

යම ගණුදෙනුවකින් වත්කම්, වගකීම්, ප්‍රාග්ධනයල ආදායම් හා වියදුම් යන ගිණුම්කරණ සංරචක කෙරෙහි සිදුවන බලපෑම හර සහ බැර වශයෙන් පහතින් හඳුනාගතිමු.

ගිණුම්කරණ සංරචකය	සාමාන්‍ය ගෝපය	වැඩිවීම	අඩුවීම
වත්කම්	හර	හර	බැර
වියදුම්	හර	හර	බැර
ආදායම්	බැර	බැර	හර
වගකීම්	බැර	බැර	හර
ප්‍රාග්ධනය	බැර	බැර	හර

ගිණුම් හා ගිණුම් වර්ගිකරණය

කාලවේපේදයකට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශ සම්පාදනය පහසු කිරීමටත්, ගණුදෙනු වාර්තා කිරීමේ නිරවද්‍යතාව අඛණ්ඩව පරික්ෂා කිරීමත් පිණිස එක් එක් වන්කමක, වගකීමක, ප්‍රාග්ධනය, අදායමක හෝ වියදමක දත්ත එකරාගී කිරීම සඳහා භාවිතා කෙරෙන සම්මත ආකෘතිය ගිණුමක් ලෙස හඳුන්වයි. ගිණුමකින් එයට අදාළ පේන්ඩාසික තොරතුරු සාමාන්‍යයෙන් පෙන්තුම් කරයි. ගිණුමක ආකෘතිය පහත පරිදි දැක්වීය හැක.

දිනය	විස්තරය	ස/පි	වට්තනාකම	දිනය	විස්තරය	ස/පි	වට්තනාකම

වගකීම් ලෙස මෙහි වම පස හර පැත්ත ලෙසන්, දකුණු පස බැර පැත්ත ලෙසද, ගිණුමේ හර පැත්තේ ගණුදෙනු සටහන් කිරීම හර කිරීම ලෙසන් බැර පැත්තේ ගණුදෙනු සටහන් කිරීම බැර කිරීම ලෙසන් හඳුන්වයි. ව්‍යාපාරයක සිදුවන ගණුදෙනු වාර්තා කිරීම සඳහා භාවිතා කරන ගිණුම්, මුලික වගයෙන් ප්‍රධාන තොටස් 5 කට බෙදා දැක්වීය හැක.

1. වන්කම් ගිණුම්
2. වගකීම් ගිණුම්
3. ප්‍රාග්ධන ගිණුම්
4. අදායම ගිණුම්
5. වියදම ගිණුම්

1. වන්කම් ගිණුම්

ව්‍යාපාරයක් සතු සම්පත් වන්කම් ලෙස හඳුන්වයි. මේවා ස්පෘයා (Tangible) හෝ අස්පෘයා (Intangible) විය හැකිය. හෝතික පැවැත්මක් ඇති ඉඩම්, ගොඩනැගිලි, යන්ත්‍ර සුතු හා තොග යනාදිය ස්පෘයා වන්කම් ලෙසද හෝතික පැවැත්මක් තැති එහෙන් නිත්‍යානුකූලව හිමිකම් හා අයිතිවාසිකම් පැහැදිලි තොග ගැනීයෝ (Debtors). වෙළඳ ලකුණු, ස්වාධීකාර, කිරීතිනාමය (good will) යනාදිය අස්පෘයා වන්කම් ලෙසද ගැනීන්වේ. මෙම ස්පෘයා හා අස්පෘයා වන්කම්වලට අදාළ ගණුදෙනු සටහන් කරන ගිණුම්, වන්කම් ගිණුම් ලෙස හඳුන්වයි.

2. වගකීම් ගිණුම්

ව්‍යාපාරයක් විසින් ගෙවිය යුතු ගෙය හෝ බැඳීම් වගකීම් ලෙස හැඳින්වේ. මේවා ජ්‍යෙෂ්ඨ වගකීම් (ජෙය හිමියෝ), ගෙවිය යුතු වියදම් කළීන් ලද අදායම්, බැංකු ආයිරා හා ජ්‍යෙෂ්ඨ නොවන වගකීම් (බැංකු ගෙය, උකස් ගෙය) ලෙස වර්ග කර දැක්විය හැක. මෙවැනි ගණුදෙනු සටහන් කරන ගිණුම් වගකීම් ගිණුම් වේ.

3. ප්‍රාග්ධන ගිණුම්

අයිතිකරු ව්‍යාපාරයේ ආයෝජනය කර ඇති සම්පත් වල අයිතිය තිරුප්පනය කෙරෙන ගිණුම් ප්‍රාග්ධන ගිණුම් වේ. ආයෝජනය කර ඇති සම්පත් යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ අයිතිකරු විසින් විවිධ අවස්ථාවල දී ප්‍රාග්ධනය ලෙස යොදවන ලද වන්කම් මෙන්ම ව්‍යාපාරය තුළ රඳවා ඇති ලාභ වේ.

4. අදායම් ගිණුම්

ගණුදෙනුකරුවන්ට යම් කාලවිපේදියක් තුළ දී භාණ්ඩ හෝ සේවා හෝ සැපයීම වෙනුවෙන් ව්‍යාපාරයට මුදල් හෝ ඒ හා සමාන වන්කම් හෝ ගලා එම නිසා ඇති වන අයහාර වටිනාකම් අදායම් ලෙස සැලකේ. එක් එක් වර්ගයේ අදායම් වෙන් වෙන් වගයෙන් රස් කර තබා ගන්නා ගිණුම් අදායම් ගිණුම් වේ.

නි ද :- විකුණුම්, කළී ආදායම්, පොලී ආදායම්.

5. වියදම් ගිණුම්

ආදායම් ඉපයීම සඳහා ව්‍යාපාරයක් කාලවිපේදියකට අදාළ ව දරන විවිධ පිරිවැය, වියදම් ලෙස හැඳින්විය හැකිය. එක් එක් වර්ගයේ වියදම් වෙන් වෙන් වගයෙන් රස් කර තබා ගන්නා ගිණුම්, වියදම් ගිණුම් වේ. නි.ද:- ගැණුම්, විදුලිය, ක්ෂය, ජාල ගාස්තු, බොල්නය, ගෙත ඒමේ කළී ආදිය.

ගිණුම්කරණ සංකල්ප

එම්. පී. සී. සී. ගාපා

පළමු වසර

මූල්‍ය අධිකාරී අංශය

වාණිජ හා කළමනාකරණ අධිකාරී පිධිය

කළමනා විශ්වව්ද්‍යාලය.

සරලව ගිණුම්කරණ සංකල්ප ලෙස හඳුන්වන්නේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන මූලිකාංග හඳුනාගැනීමේදී හා මැතිමේදී පොදුවේ හාවතා කරනු ලබන පොදු පිළිගැනීමක් සහිත මූලධර්ම හා සම්ප්‍රදායන්ය. තැනෙහාත් ගිණුම්කරණයට මග පෙන්වන රීතින් සම්ඟයක් හෝ ගිණුම් කටයුතු වල යෙදෙන ගණකාධිකාර්වරුන් පිළිපදින ප්‍රතිපත්ති සම්ඟයක්ම ලෙසද ගිණුම්කරණ සංකල්ප හඳුන්වන්න පූඩ්වන්.

ගිණුම්කරණ සංකල්පවල අවශ්‍යතාවයන් ඇති වූයේ ඇයි?

ව්‍යාපාරයක මූල්‍ය ප්‍රකාශන පරිගිලනය කරන්නන් සිය ආර්ථික තීරණ ගැනීම සඳහා එම දත්තයන් හාවතා කරනු ලබනවා. එම නිසා මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ගුණත්වය මෙන්ම විශ්වසනීයන්වය ආරක්ෂා කිරීම ව්‍යාපාරයකට අනිශය වැදගත් වෙනවා. ගිණුම්කරණ සංකල්පවල අවශ්‍යතාවය මතුවන්නේ ඉහත හෝතු නිසා.

ව්‍යාපාර ආයතනයක් විසින් එසේ අනුගමනය කරන ව්‍යාපාර සංකල්ප මොනවාද?

1. ගිණුම්කරණ ඒකක සංකල්පය / Accounting Entity Concept

මෙමගින් පෙන්වාදෙන්නේ ව්‍යාපාර ආයතනය එහි අයිතිකරුවන්ගෙන් වෙන් වූ ස්වාධීන ඒකකයක් වන බවයි.

නිදසුනක් ලෙස, අයිතිකරුවක් ව්‍යාපරයට යෙදු සම්පත් ප්‍රාග්ධනය ලෙසන් ව්‍යාපාරයේ සම්පත් පුද්ගලික ප්‍රයෝගනයට රැගෙන යාම ගැනීම් ලෙසන් සටහන් කිරීමට බලපාන සංකල්පය මෙය වේ.

2. මූල්‍ය මිත්‍රීලිඛිත සංකල්පය / Money Measurement Concept

ගිණුම්කරණයේ මිත්‍රීලිඛිත මූදල් බවත් ව්‍යාපාරයක සිදුවෙන ගනුදෙනු හා සිදුවීම් මූදලින් මැතිය ගැකිනම් පමණක් ගිණුම්ගත කිරීමට පාදක වෙන්නේ මෙම ගිණුම්කරණ සංකල්පයයි.

නිදසුනක් ලෙස ගිණුම් ප්‍රකාශන වල අගය රුපියල් වලින් දැක්වීම පෙන්වා දෙන්න පූඩ්වන්.

3. අභ්‍යෝච්‍ය පැවැත්මේ සංකල්පය / Going Concern Concept

ව්‍යාපාරයේ පැවැත්ම අතාගත දිගු කාලයක් දක්වා පවතී යන උපකල්පනය මත මූල්‍ය ප්‍රකාගන පිළියෙළ කරන බව මෙම සංකල්පය පෙන්වා දෙයි.

නිදසුනක් ලෙස ව්‍යාපාර සිය වන්කම් හා වගකීම් ජ්‍යාම හා ජ්‍යාම තොවත ලෙස වර්ග කිරීමේ පදනම මෙම සංකල්පයි.

4. උපලබධි / අයහාර සංකල්පය / Realization Concept

මෙම සංකල්පයෙන් පෙන්වා දෙන්නේ අදායමක් නම් එය ඉපයු අවස්ථාවේදී. වියදමක් නම් එය දැරු අවස්ථාවේදී අදායම හෝ වියදම ලෙස හඳුනාගත යුතු බවයි.

නිදසුනක් ලෙස, ව්‍යාපාර ආයතනයක් රු. 100,000/- ක විකුණුම් සිදු කර රු. 20,000/- ක මූදලීන් ලබාගත්තේ නම් ගිණුම්ගත කළයුතු වන්නේ රු. 20,000/- තොට රු. 100,000/- වේ.

5. එත්නාසික පිරිවැය සංකල්පය/ Historical Cost Concept

ව්‍යාපාර ආයතනයක් සිදු කළ ගණුදෙනු ඒවායේ සත්‍ය පිරිවැයට වාර්තා කළ යුතු බව මින් අදහස් වේ.

නිදසුනක් ලෙස දේපල පිරියන ඒවා මිලදී ගත අගයට මෙන්ම තොග මිලදී ගත් අගයට වාර්තා කිරීම දැක්විය ගැකියි.

දේපල පිරියන ප්‍රත්‍යාගනනයේදී සහ තොගය ගුද්ධ උපලබධි අගය දක්වා කපාභැරීමේදී මෙම සංකල්පය කඩ වේ.

6. විවක්ෂණ/ආරක්ෂණ සංකල්පය / Prudence Concept

වන්කම් සහ අදායම් අධිතක්සේරු තොකළ යුතු බවත් වියදම් හා වගකීම් අවතක්සේරු තොකළ යුතු බවත් මෙම සංකල්පයෙන් පෙන්වා දෙයි.

නිදසුනක් ලෙස භානිකරණ අලාභ සඳහා ඉච්ඡාරීම සහා සේවක වන්දී, විකුණුම් වගකීම් සහතික සඳහා වෙන්තිරීම් පෙන්වා දිය ගැක.

7. ප්‍රමාණාත්මක බවේ / වැදගත්බවේ සංකල්පය/ Materiality Concept

මූල්‍ය තොරතුරු භාවිතා කර ආර්ථික තිරණ ගන්නා පාර්ශවයන්ගේ ආර්ථික තිරණවලට බලපෑම් කරන ප්‍රමාණාත්මක හා වැදගත් අයිතමයන් මූල්‍ය ප්‍රකාගන තුළ පැහැදිලිව පෙන්විය යුතු බව මේ සංකල්පයෙන් පෙන්වා දෙයි.

නිදසුනක් ලෙස, වන්කමක් ප්‍රාග්ධනික කරන්නේද තැනිනම් වියදමක් ලෙස කපාභරින්නේද යන්න තිරණය කිරීම.

8. යතානුරුපී සංකල්පය / Substance Over Form Concept

ගනුදෙනුවක් ගිණුම්ගත කිරීමේදී එහි තෙතින් ස්වාධාවය තොට, එහි මූල්‍යමය යථාර්ථය හා භරය පදනම් කරගත යුතු බව මින් අදහස් වේ.

නිදසුනක් ලෙස ව්‍යාපාර මූල්‍ය කළුබදු කුමය යටතේ ලබාගත් වත්කම් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල වත්කම් යටතේ දැක්වීම.

9. අනාවරණ / හෙළිදරවු කිරීමේ සංකල්පය / Disclosure concept

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී යොදාගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හා අනෙකුත් වැදගත් තොරතුරු අනාවරණය කළ යුතු බව මින් අදහස් වේ.

නිදසුනක් ලෙස සිමින සමාගමක මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල බදු පෙර ලාභය ගණනයේදී ඇතුළත් කරන ලද අයිතම අනාවරණය කිරීම.

10. සංගතතා / අනුරුපිත සංකල්පය / Consistency Concept

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී අනුගමනය කළ පදනම්, සම්පූදායන්, ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති විශේෂ හේතුවක් තොමැතිව වර්ෂයෙන් වර්ෂය වෙනස් තොකර ඒකාකාරව අනුගමනය කළ යුතු බව මෙම සංකල්පය පෙන්වා දෙයි.

නිදසුනක් ලෙස, ක්ෂේත්‍රය කිරීමේ කුමය වෙනස් තොකර කාලවිපෝළේයෙන් කාලවිපෝළයෙට එකම කුමය අනුගමනය කිරීම දැක්වීය හැක.

මොනවද මේ ලාභ අරමුණු කර නොගත සංවිධාන ?

ඩී. එන්. කලුජාරච්චි

පෙරමු වසර

මූලන අධිකාරී ආයත

වාජ්‍යීය හා කළමනාකරණ අධිකාරී පිධිය

කැලෙජීය විශ්වවිද්‍යාලය.

සමාජ සුහාදනය පරිමාර්ථයෙන් ක්‍රියාත්මක වන සංවිධාන වූහයන් ලාභ අරමුණු නොගත් සංවිධාන ලෙස හැඳින්වේ. මෙම සංවිධාන වූහයන් ග්‍රාමය, ප්‍රාදේශීය, නාගරික, දිස්ත්‍රික්, ජාතික හා ජාත්‍යන්තර මට්ටමීන් ක්‍රියාත්මක විම දැකිය හැකිය.

උදා :- වෘත්තීය සංගම්, මරණාධාර සම්මී, ක්‍රිඩා සමාජ, මහිලා සම්මී, සර්වෝදය, රතු කුරුස සංවිධානය.

ලාභ අරමුණු නොගත් සංවිධානයන්ගේ වර්ෂයක් වැනි කාල පරිවිෂේෂයක් තුළ සිදුකරන ලද ගණුදෙනු හා සිද්ධීන් පදනම් කරගත්තින් ගිණුම් තැබීමක් සිදු කරන අතර ඒවායේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කෙරෙන අතර ඒ යටතට පහත වාර්තා ඇතුළත් කෙරේ. එනම්

ලැබීම් හා ගෙවීම් ගිණුම	ආදායම් හා වියදම් ගිණුම
• මූදල් පදනම මත පිළියෙළ කෙරේ.	• උපවිත පදනම මත පිළියෙළ කෙරේ.
• කාලවිෂේෂය අවසන් දිනට මූදල් හෝ බැංකු ගේපය ගණනය කරයි.	• කාලවිෂේෂයේ අතරක්තය හෝ උග්‍රණතාවය ගණනය කෙරේ.
• මූදල්මය අයිතමයන් පමණක් සටහන් කෙරේ.	• මූදල්මය නොවන අයිතමයන්ද සටහන් කෙරේ (උදා : ක්‍රිඩා උපකරණ ක්ෂේ)
• අයිතාර ගණයේ හා ප්‍රාග්ධන ගණයේ ගණුදෙනු සටහන් කෙරේ. (උදා: ක්‍රිඩා උපකරණ ගැනුම්)	• අයිතාර ගණයේ ගණුදෙනු පමණක් සටහන් කෙරේ.
• මූල්‍ය තත්ත්වයේ වෙනස් විම හෙවත් මූදල් ප්‍රවාහයන් පෙන්වුම් කෙරේ.	• මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය හෙවත් කාර්ය සාධනය මැනු දක්වයි.

1. ආදායම් හා වියදම් ගිණුම

2. මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන

ලාභ අරමුණුකර තොගත් සංචාරකවල ගිණුම් තැබීමේදී වැදගත්වන විශේෂිත ගිණුම් හා ගණුදෙනු

3. සාමාජික මුදල් ගිණුම

සංගමයක ප්‍රධාන ආදායම් ප්‍රහාරය වන්නේ සාමාජික මුදල් වේ. ව්‍යවස්ථාවට අනුව සාමාජිකයන් විසින් එම සාමාජික මුදල් නිසි වේලාවට ලබා දිය තමුන් ප්‍රායෝගිකව එම සාමාජික මුදල් හිහි විට හා කළීන් ලැබීම සිදුවිය හැක. එවැනි අවස්ථාවකදී වර්ෂයට අදාළ රීපවිත පදනම මත ගණනය වන සාමාජික මුදල හඳුනා ගැනීමේ අරමුණින් සියලු සාමාජිකයන් නියෝගතනය තති ගිණුමක් පිළියෙළ කරන අතර එය සාමාජික මුදල් ගිණුම් නම් වේ.

සාමාජික මුදල් ගිණුම

ගේපය ඉ/ගේ (හිග)	xx	ගේපය ඉ/ගේ(කළීන් ලැබූ)	xx
ආදායම් හා වියදම් (වර්ෂයට අදාළ)	xxx	ලැබීම් හා ගෙවීම් (මුදලීන් ලැබූ)	xxx
ගේපය ඉ/ගේ (කළීන් ලැබූ)	xx	කපා ගැරීම්	xx
	xxx	ගේපය / ප/ ගේ (හිග)	xx
ගේපය ඉ/ගේ (හිග)	xx	ගේපය / ප/ ගේ කළීන් ලැබූ	xx

4. යාවත්ව සාමාජික මුදල්

සංගමයේ ව්‍යවස්ථාවට අනුව වර්ෂ ගණනාවකට සාමාජික මුදල් එකවර ගෙවීම මගින් සිය ජීවිත කාලය පූරාවටම සාමාජිකත්වය ලබාගත හැකි අතර මුදල් යාවත්ව සාමාජික මුදල් ලෙස හැඳින් වේ.

- යාවත්ව සාමාජික මුදල් ලැබීම්.

ලැබීම් හා ගෙවීම් ගිණුම ගර xx

යාවත්ව සාමාජික මුදල් ගිණුම බැර xx

- කාලවිපෝදෙයෙන් කාලවිපෝදෙයට ආදායම හඳුනා ගැනීම.

යාවත්ව සාමාජික මුදල් ගිණුම ගර xx

ආදායම් හා වියදම් ගිණුම බැර xx

- III. කාලවිපේදයේ අවසන් දිනට යාච්ච්ව සාමාජික මූදල් ගිණුමේ ආදායම ලෙස හඳුනා නොගත් ප්‍රමාණය පෙන්වුම් කෙරෙන බැර ගේපය මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ වගකීමක් ලෙස පෙන්වුම් කරයි.

5. ඇතුළත් විමේ ගාස්තු

සංගමයක ව්‍යවස්ථාවට අනුකූලව නව සාමාජිකයෙකු සංගමයකට බඳවා ගන්නා අවස්ථාවේ පමණක් අය කරනු ලබන විශේෂිත ගාස්තුව මින් අදහස් වේ. ඇතුළත් විමේ ගාස්තු සම්බන්ධයෙන් සංගමයක් විසින් අනුගමනය කරන විකල්ප ක්‍රියා මාර්ග කිහිපයක් පවතී. එනම්,

1. ඇතුළත් විමේ ගාස්තුව එය ලද වසරේ ආදායම ලෙස හඳුනා ගැනීම.
2. ඇතුළත් විමේ ගාස්තුව වෙනමම ගිණුමක සටහන් කොට කොටසින් කොටස ආදායම ලෙස හඳුනා ගැනීම.
3. ඇතුළත් විමේ ගාස්තු තුළීන් සංගමයේ සමුව්විත අරමුදල යැපු වැඩිවිමක් සිදුවන බව යැලැකීම.

6. සමුව්විත අරමුදල

සංගමයක යම් නිෂ්චිත දිනකට පවතින වත්කම් හා වගකීම් අතර එම වෙනයේ අගය හඳුනා ගනු ලබන්නේ “සමුව්විත අරමුදල” ලෙසය. සංගමය සාමාජිකයන්ගේ අයිතිය ගෙවන් ගිමිකම තිරුපණය කරනුයේ සමුව්විත අරමුදල තුළිනි. වෙළඳ ව්‍යාපාරයක අප දුටු ප්‍රාග්ධනයට සමාන අර්ථය මෙමගින් පෙන්වුම් කෙරේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශ ණය ගැටලුව

එන්. ඩී. එස්. නෙත්තයිංග
පළමු වසර
මූලන අධ්‍යක්ෂ අංශය
ව්‍යාපිෂ හා කළමනාකරණ අධ්‍යක්ෂ පීඩිය
කළේනිය විශ්වවිද්‍යාලය.

ශ්‍රී ලංකාව අද දැඩි විදේශ විනිමය අරුබුදයක සිටි. මෙහි උප අංශයක් වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශ ජය ගැටලුව සම්බන්ධ අරුබුදයයි. වැදගත් වන්නේ මූල්‍ය රටේ ජයයි.

ප්‍රසිද්ධ සාකච්ඡාවලදී සාමාන්‍යයෙන් දැක්වෙන්නේ ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් ගිවිසුම්ගත කර ඇති විදේශ ජය පිළිබඳව ය. මෙය කතාවේ කොටසක් පමණි. එයට හේතුව පොද්ගලික සමාගම්, බැංකු යනාදිය විදේශීය ප්‍රහවයන්ගෙන් ජය ලබාගෙන ඇති බැවිනි. එබැවින්, ජය තිරාකරණය සඳහා වැදගත් වන්නේ රජයේ ජය නොව සමස්ත රටේ ජය ය. උදාහරණයක් ලෙස, 2019 අග වන විට රජය ඇමරිකානු බොලර් බිලියන 35 ක මූදලක් විදේශීය ප්‍රහවයන්ගෙන් ජයට ගෙන ඇති අතර එමගින් මූල්‍ය රටේ විදේශ ජය ප්‍රමාණය ඇමරිකානු බොලර් බිලියන 21 ක් ජයට ගෙන ඇති අතර එමගින් මූල්‍ය රටේ විදේශ ජය ප්‍රමාණය ඇමරිකානු බොලර් බිලියන 56 ක් වන අතර එය රටේ දළ දේශීය තීජ්පාදිතයෙන් සියලුව 66 කි. ශ්‍රී ලංකාවට මෙම ජය සියලුළුම පරිණත වූ විට ආපසු ගෙවිය යුතු අතර වාර්ෂිකව පොලී ගෙවිය යුතුය. මේ සඳහා එයට විදේශ විනිමය අවශ්‍ය වේ.

රටේ ගෙවුම් ගේපයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ ගිණුමේ හිඟයක් පවතින බැවින්, ජය ආපසු ගෙවීම සඳහා වන විදේශ විනිමය සොයා ගත යුත්තේ තවදුරටත් විදේශ ජය ගැනීම හෝ රටේ පවත්නා විදේශ සංවිත හාවිනා කිරීමෙනි. ඉදිරි මාස දොළඹ තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත ජය ආපසු ගෙවීමේ කැපවීම ඇමරිකානු බොලර් බිලියන 5.5 කි. පවතින දූට විදේශ සංවිත ප්‍රමාණය ඇමරිකානු බොලර් බිලියන 6 ක් පමණක් බැවින් ශ්‍රී ලංකාවට ජය ආපසු ගෙවීමේ වගකීම් සපුරාලීමට ඇති එකම විකල්පය වන්නේ තවදුරටත් ජය ගැනීම සඳහා යොමු විමයි. නමුත් එයින් රටේ දුක් කරදර වඩාත් තරක අතට හැරෙනු ඇති අතර එය නොවැළැක්විය තැකි ජය උගුලක පැවැලෙනු ඇත.

තිදහස ලබන විට විදේශ ජය වැදගත් නොවිය

තිදහසේන් පසු සියලුම ශ්‍රී ලංකා රජයන් විසින් විදේශ ජය ගොඩ තැගීමට දායක වී තිබේ. 1948 දී තිදහස ලබන විට ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශ ජය දළ දේශීය තීජ්පාදිතයෙන් 3% ක් තරම් සූල් මට්ටමක පැවතුනි.

මෙය කිසිසේත්ම ගැටළුවක් නොවූයේ රේලග වසරදී මාස 17 ක ආනයන සඳහා ගෙවීමට ප්‍රමාණවත් තරම් විශාල විදේශ වත්කම් ප්‍රමාණයක් බ්‍රිතාන්‍යය විසින් රට හැර යන විට ශ්‍රී ලංකාව උරුම කර ගත් බැවිති. නමුත් වසර ගණනාවක් පුරා විදේශ ගෙය ප්‍රමාණයෙන් සහ දළ දේශීය තිෂ්පාදිතයෙන් කොටසක් ලෙස ඉහළ ගිය අතර විදේශ වත්කම් විශාල ලෙස පහත වැට් රට බාහිර ගෙවීම්වලට ගොදුරු විය. 1970, 1989 සහ 2007-8 වැනි වසර කිහිපය තුළ විදේශ වත්කම් ප්‍රමාණවත් බව අනාගත ආනයන මාස දෙකකට වඩා අඩු විය.

අද ශ්‍රී ලංකාවේ සාමාන්‍ය විදේශ වත්කම් මට්ටම අනාගත ආනයනයන්ගෙන් මාස 4 ක් පමණ වන නමුත් එය මූලික වගයෙන් ගොඩනා ඇත්තේ භාණ්ඩ හා සේවා අපනයනය තැංක් උපයනවාට වඩා විදේශයන්ගෙන් ගෙයට ගැනීමෙනි. තවද, ඇමරිකානු බොලර් බිලියන 07 ක් පමණ වන මූල් විදේශ වත්කම්වලින්, සුදානම් ගෙවීමක් සඳහා ලබා ගත හැකි ද්‍රව මූදල් ඇමරිකානු බොලර් බිලියන 06 ක් පමණ වේ. මෙය ඉදිරි මාස 12 තුළ ඇමරිකානු බොලර් බිලියන 5.5 ක සමස්ත විදේශ ගෙය ආපසු ගෙවීමේ බැඳීම්වලට එරෙහිව බැලීය යුතුය. මෙම වගකීම් ඉටු කිරීම සඳහා විදේශ වත්කම් භාවිතා කරන්නේ නම්, කරමාන්ත සඳහා තෙල්, Medicines IO සහ අමුදවා මිලදී ගැනීමට තරම් විදේශ විනිමය රටකට නොලැබෙනු ඇත. අද රට මුහුණ දී සිටින අරුබුදයේ ස්වභාවය එයයි.

ඉතිරිකිරීම් ඉතා සූච් වූ විට ගැනීම් අවශ්‍ය වේ

සමහර විට ශ්‍රී ලංකාව සිය දේශීය සංවර්ධන කටයුතු සඳහා මූදල් යෙදවීම සඳහා විදේශයන්ගෙන් ගෙය ලබා ගත යුත්තේ මන්ද යන ප්‍රශ්නය මතු වේ. එය නොමැතිව ශ්‍රී ලංකාවට කළ නොහැක්කේ ඇයි? උදාහරණයක් ලෙස පරාකුමබාහු රජුට විදේශයන්ගෙන් ගෙයට නොගෙන යෝද ජ්‍යාග සහ වෙනත් වාර්මාරුග යෝජනා කුම ඉදි කළ හැකි නම්, අද ශ්‍රී ලංකාවට එය කළ නොහැක්කේ ඇයි? දේශීය වගයෙන් ප්‍රමාණවත් ඉතිරියක් කළහොත් ශ්‍රී ලංකාවට විදේශයන්ගෙන් ගෙයට නොගෙන සිය දේශීය සංවර්ධන කටයුතු සඳහා මූදල් යෙදවිය හැකිය.

ශ්‍රී ලාංකිකයින්ගේ ගැටුවෙන වන්නේ ඔවුන් කුපුකට වියදුම් කරන්නන් සහ දුප්පත් ඉතිරි කරන්නන් විමයි. නිදසුනක් වගයෙන්, සාමාන්‍යයෙන් ශ්‍රී ලාංකිකයෙකු පරිභෝජනය සඳහා රුපියල් 100 ක ආදායමෙන් රුපියල් 80 ක් පමණ වැය කරන අතර ඉතිරි කරන්නේ රුපියල් 20 ක් පමණි. ශ්‍රී ලාංකිකයින්ගේ සමස්ධිය ජනනය කරන ඉහළ ආයෝජන සපුරාලීමට මෙම රුපියල් 20 ප්‍රමාණවත් නොවේ. එබැවින්, අවශ්‍ය ආයෝජන සහ පවතින දේශීය ඉතිරිකිරීම් අතර පරතරය සපුරාලීම සඳහා විදේශීකයන් විසින් ඉතුරුම් ඉතිරිකිරීම අන්වාරුයයෙන්ම භාවිතා කළ යුතුය.

පුරාණ හි ලංකික රජවරුන්ගේ බදු ප්‍රතිපත්තිය

දෙවන හේතුව වූයේ සියලුම පුරාණ රජවරුන් විසින් අනුගමනය කරන ලද ඉහළ සහ සියල්ල ඇතුළත් බඳුකරණ ප්‍රතිපත්තියයි. ජනතාවට ආදායම් බඳු ගෙවීමට සිදු වූයේ එකල හිගව තිබූ මුදල් භාවිතා කිරීමෙන් නොව. රාජකාරියා හෝ ඇතිවාරය රාජකීය සේවය යටතේ රජුට නොමිලේ ගුම සේවා සැපයීමෙනි.

මෙය අද සමඟර රජයන් තම පුරවැසියන් මත පනවා ඇති ජන්ද බද්දට සමානය. ජන්ද බද්ද යටතේ, හැකියාවක් ඇති සියලුම පුද්ගලයින්ට ගෝරයක් ඇති බැවින් රජයට බද්දක් ගෙවිය යුතුය. එසේම, රාජකාර කුමය යටතේ, සියලු හැකියාවන් ඇති පුද්ගලයින්ට රජුට මාස තුනක් නොමිලේ ගුමය සැපයීමට සිදු වූ අතර එය මිනිසුන්ට අය කරන 25% ක ආදායම් බද්දකට සමානය. මිට ඇමතරව ගොවින් විසින් ගෙවනු ලබන බදු ඔවුන්ගේ වාර්ෂික බෝග වටිනාකමින් 25% ට වඩා වැඩි විය. සමස්තයක් වගයෙන් ගත් කළ, මිනිසුන් තම ආදායමෙන් 50% කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් රජුට ගෙවන ඇතර, එබැවින් දේශීය සංවර්ධන කටයුතු සඳහා මුදල් යෙද්වීම සඳහා රජවරුන්ට විදේශයන්ගෙන් ණය ගැනීමට සිදු නොවිය. එබැවින්, වර්තමාන සන්දර්භය තුළ, පවතින දේශීය ඉතිරිකරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම්, දේශීය සංවර්ධන කටයුතු සඳහා මුදල් යෙද්වීම සඳහා විදේශයන්ගෙන් ණයට ගැනීමේ කිසිදු වරදක් නොමැත. කෙසේ වෙතත්, එසේ කිරීමේදී තිරණාත්මක අවශ්‍යතාවයක් වන්නේ එවැනි ණය ගැනීම් භාවිතා කිරීම හා එවා ආපසු ගෙවීම සහතික කිරීම සඳහා විවක්ෂණයිලි පියවර ගැනීමයි.

වැඩන ගාය අරඹදය

මෙම ගාය ආපසු ගෙවීමට ප්‍රමාණවත් තරම් විදේශ විනිමය හි ලංකාවට නොමැති හෝයින්, ඒ සඳහා බාරිතාවය ලබා ගැනීම සඳහා වැඩි වැඩියෙන් අරමුදල් ගායට ගත සූත්‍රය. එහි ප්‍රතිපලයක් වගයෙන්, හිහි ගාය වසරීන් වසර ඉහළ යම්න් පවතින අතර මධුන්ට සේවය කිරීම වඩ වඩාන් ඇපහසු වේ.

2019 අවසන් වන විට විදේශීකයන් සඳහා වූ මූල්‍ය රටේ නො ප්‍රමාණය දැල දේශීය නිෂ්පාදනයෙන් සතුයකට 66 ක් යමෙක් රජයේ දේශීය නො ගැනීම ද එම සංඛ්‍යාවට එකතු කළ විට, මූල්‍ය නො ගැනීම දැල දේශීය නිෂ්පාදනයෙන් සියලු 111 ක් දක්වා ඉහළ යනු ඇත. ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය හා ජපානය වැනි රටවල් හා සස්දන විට මෙය බරක් නොවන බවට තරක කරන සමගර ශ්‍රී ලංකීකයන් සිටිනි. මෙය ව්‍යාර තරේකයකි, මන්ද මේ සියලු රටවල් තමන්ගේම මුදල වලින් නො ලබාගෙන ඇති අතර එම නිසා බඳු ආදායම ප්‍රමාණවන් නොවන්නේ නම් ශ්‍රී ලංකා රජයට රුපියල් මුදලනය කර දේශීය නො ආපසු ගෙවිය හැකි සේම ඔවුන්ගේම මුදල මුදලනය කර එම නො ආපසු ගෙවීමට හැකියාවක් ඇතු. ආපසු ගෙවන්න.

තවත් සමහරු යෝජනා කරන්නේ මෙම අවස්ථාවෙහිදී ශ්‍රී ලංකාව මෙම ගාය පැහැර හැරිය යුතු බවයි. මෙය ද විවක්ෂණයෙහිල් උපාය මාර්ගයක් නොවේ. වියවනාමය, කාම්බෝජය සහ ලාංචිසය වැනි රටවල් 1970.

දැනකයේ මූල් භාගයේදී සිය විදේශ ගාය කපා හැර ඇති තමුන් එමගින් මෙම රටවල් ලෝකයේ සෙසු රටවලින් භුදෙකලා විය. දැන තුනකට පසුව ඔවුන් කළේන් කළ වැරද්ද තිබුරදී කර ගෝලිය ආරචික ප්‍රජාවේ ගොරවනිය සාමාජිකයන් බවට පත්ව ඇත. ශ්‍රී ලංකාව සෙසු ආරචික ප්‍රජාව සමඟ සිටින බව සෙසු ලෝකයට පෙන්විය යුතුය.

ඉක්වදෝරය මැතකදී සිදු කළ පරිදී අවම වගයෙන් අවුරුදු දෙකකටවත් මෙම ගාය ආපසු ගෙවීම් කළේ දැමීමට ගාය හිමියන් සමඟ සාකච්ඡා ආරම්භ කළ යුතුය. එවිට, දිගු කාලීන උපාය මාර්ගයක් ලෙස, ඉහළ තාක්ෂණය හඳුන්වාදීම තුළින් භාණ්ඩ භා සේවා අපනයනය ප්‍රවර්ධනය කිරීමෙන් එහි විදේශ ඉපැයිමේ බාරනාව වැඩි දියුණු කළ යුතුය. ශ්‍රී ලාංකිකයන් මේ වන විට ඔහුම වේලාවක පූජාරා යා හැකි ගිනි කන්දක් මත හිඳගෙන සිටිති. නොවැලැක්විය හැකි, විනාශ වීමට නම්, ඔවුන් වෙහෙස මහන්සී වී වැඩ කළ යුතුය. ධනය ඇති කළ යුතුය. අද ශ්‍රී ලාංකිකයන්ගේ වගකීම එයයි.

ඛුගැස්ති කාමනය

ඩී. ඩී. දිනේෂි
පළමු වකර
මූල්‍ය අධ්‍යක්ෂ ආයත
වාණිජ හා කළමනාකරණ අධ්‍යක්ෂ පීඩිය
කැලංගි විශ්වවිද්‍යාලය.

උසස් පෙළ හදාරන කිහිපයෙකු ලෙස ඔබට කුය ගක්ති සාමාය දැඳ දේහිය නිශ්පාදිතය යින් සංකල්පය පිළිබඳව තොද අවබෝධයක් ආර්ථික විද්‍යා විෂය නිර්දේශය යටතේ ලැබේ ඇති බව අව්‍යාධයෙන්ම පිළිගත යුතුමය. තමුත් මෙම සංකල්පය ප්‍රායෝගික ලෝකයේ හාටිනා වන්නේ කෙසේද? සැබුවටම මේය ගණනය කරන්නේ කවුරුන් විසින්ද හා කෙසේද? යන ගැටලු වලට පිළිතුරු මෙම ලිපිය මගින් ඉදිරිපත් කිරීමට බලාපොරොත්තුවේ.

සාමාන්‍යයෙන් රටක දැඳ දේහිය නිශ්පාදිතය (GDP), දැඳ ජාතික ආදායම (GNP) හෝ එකුපුද්ගල දැඳ ජාතික ආදායම තවත් රටක එම අයන් සමග සංසන්ධිය කිරීම සඳහා ඒ ඒ රටවල සමස්ත වටිනාකම තොරාගත් රටක මුදල් එකකයක් මගින් ඉදිරිපත් කරයි. උදාහරණයක් ලෙස මූල්‍යකාවේ දැඳ ජාතික ආදායම ඉදිරිපත් කරනු ලබන්නේ එක්සත් ජනපද බොලර වලින් ඒ සඳහා අදාළ රටවල් දෙක අතර විනිමය අනුපාත යොදාගනු ලබයි. එසේ ගණනය කරනු ලබන අයන් විවිධ රටවල් අතර සංසංධියට යොදාගනු ලබයි.

තමුත්, විවිධ රටවල ජ්වන වියදම එකිනෙකට වෙනස්ය. එය තිරණය වන්නේ ඒ ඒ රටේ හාණ්ඩ හා සේවා මිල ගණන් අනුවය. එසේ විවිධ රාජ්‍යන් අතර පවතින මිල මට්ටම වල වෙනස්කම් සලකා බලමින් රටවල් අතර සංසන්ධිය කළ හැකි වන පරිදි සමස්ත ද්‍රාගකයන් ගණනය කිරීම සඳහා කුය ගක්ති සාමාය (PPP) යන සංකල්පය යොදාගත හැකිය.

මෙම කුයගක්ති සාමාය යන සංකල්පයෙන් අදහස් කරනුයේ යම් තොරාගත් පදනම් රටක එක් මුදල් එකකයකින් මිලට ගත හැකි හාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රමාණය මිලට ගැනීමට සලකා බලන රටේ මුදල් එකක කොපමණ ප්‍රමාණයක් අවශ්‍යවේද යන්න මැනී බැලීමයි. PPP පිළිබඳව මූලික වශයෙන්ම සැලකිලිමත් විය යුතු කාරනය නම් පදනම් රටක් තොරා ගැනීම වන අතර අනෙකුත් රටවල ජ්වන වියදමේ වෙනස්කම් ගණනය කරනු ලබන්නේ එම රටට සාපේක්ෂව වේග ලෝක බැංකුව පදනම් රට ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය ලෙස සලකා PPP GDP ගණනය කරනු ලබන මුත් ලෝකයේ විවිධ කළාප වලට අවශ්‍ය පරිදි පදනම් රටක් තොරා ගැනීමට නිදහස ඇත. උදාහරණයක් ලෙස ආයියා පැයිසික් කළාපයේ පදනම් රට ලෙස සලකනුයේ තොරු රාජ්‍ය වේග කෙසේ තමුත් අවසානයේ සියලු කළාපය තොරනුරු ලෝක බැංකුවට ලබාදීමට සැම රටක්ම

බඳී සිටින අතර අවසානයේ ලෝක බැංකුව විසින් ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය පදනම් රට ලෙස සලකා අනෙකුත් රටවලට PPP GDP ගණනය කරනු ලබයි.

මෙතැන් සිට PPP ගණනය කරන ආකාරය පිළිබඳ සලකා බලමු. උදාහරණයක් ලෙස හොංකොං හි බොලර් 100 ක් වටිනා භාණ්ඩ මිලදී ගැනීමට ඉන්දියාවේ දී ඉන්දියානු රුපියල් 250 ක් අවශ්‍ය වේ යැයි උපකල්පනය කරමු. එවිට හොංකොං බොලරය භා ඉන්දියානු රුපියල් අතර ක්‍රිය ගක්ති සාමාන්‍ය අනුපාතය වන්නේ ඉන්දියානු රුපියල් 2.50 ට හොංකොං බොලර් 1.00 වේ (Rs 2.50 : HK\$ 1.00). එනම් ඉන්දියානු ජනතාවගේ ක්‍රිය ගක්තිය හොංකොං ජනයාගේ ක්‍රිය ගක්තියට වඩා අඩු බවයි.

එම නිසා ඉන්දියාවේ දළ දේශීය නිශ්පාදිතය භා හොංකොං දළ දේශීය නිශ්පාදිතය සංස්ංධිතය කිරීම සඳහා ඉන්දියානු දළ දේශීය නිශ්පාදිතය විනිමය අනුපාතිකය භාවිතයෙන් හොංකොං බොලර් වලට පරිවර්තනය කරගත යුතු වේ. තමුන් එවිටද ඉන්දියාවේ ජ්‍යවත වියදමෙහි වැඩි බව සැබු ලෙසම නිරුපනය තොවන බැවින් පලමුවෙන්ම රටවල් දෙකෙහිම වටිනාකම් එකම මූදල් එකකයකට පරිවර්තනය කරගෙන, රටවල් දෙකෙහිම ක්‍රිය ගක්තියෙහි පවත්නා වෙනස්කම් සැලකිල්ලට ගෙන මිල දැරුණුයක් සකස් කළ යුතුවේ.

දැන් රටවල් අතර දළ දේශීය නිශ්පාදිතයන් (එම රටවල මූදල් එකක වලින්) ක්‍රිය ගක්ති සාමාන්‍ය දළ දේශීය නිශ්පාදිතය බවට පරිවර්තනය කරන ආකාරය සලකා බලමු.

තැවතත් හොංකොං හි බොලර් 100 ක් වටිනා භාණ්ඩ මිලදී ගැනීමට ඉන්දියාවේ දී ඉන්දියානු රුපියල් 250 ක් අවශ්‍ය වේ ලෙසද විනිමය අනුපාතිකය Rs 0.29 : HK\$ 1.00 ලෙසද තිරණය වී ඇති බවට උපකල්පනය කරමු.

රට	GDP (දේශීය මූදල් එකකය)	විනිමය අනුපාතිකය	GDP (හොංකොං බොලරය)	PLI	PPP GDP
හොංකොං	HK\$ 2000	1.00	2000 (2000/1.00)	100	HK\$ 2000
ඉන්දියාව	Rs 800	0.29	2758.6 (800/0.29)	250	HK\$ 1103.44

සාමාන්‍ය විනිමය අනුපාත භාවිතයෙන් හොංකොං බොලර් වලට පරිවර්තනය කරන ලද ඉන්දියාවේ දළ දේශීය නිශ්පාදිතය හොංකොං දළ දේශීය නිශ්පාදිතයට වඩා විශාලය. එසේ සිදු වී ඇත්තේ ඉන්දියාවේ මිල මට්ටම හොංකොං හි මිල මට්ටමට වඩා ඉහළ අගයක් ගෙන ඇති නිසා වේ.

ජලධාරීන් රටවල් දෙකේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය මිල දරුණු මගින් අවධමනය කිරීමෙන් කුය ගක්ති සාමාජික දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය ගණනය කරනු ලබයි.

$$\text{තුළ ගක්ති කාම්ප දුප දේශීය තිශ්පාදිතය} = \frac{2758.6}{250} \times 100 = \text{Rs. } 1103.44$$

ආරච්ච විද්‍යාව සමාජ විද්‍යාවක්ද? ගුද්ධ විද්‍යාවක්ද?

එන්. පී. ඉජාරා සේවත්ති
පළමු වරාධන
මූල්‍ය අධ්‍යාපන අංශය
වාත්මික හා කළමනාකරණ අධ්‍යාපන පිළිස්
කැලෙංඩ විශ්වවිද්‍යාලය.

ආරච්ච විද්‍යාව යනු විකල්ප ප්‍රයෝගන සහිත තිග සම්පත් තම තරගකාරී අසිමින උච්චමනා අතරේ බෙදා හැරීමේදී මිනිසා තේරුම් කරනු ලබන ආකාරය හා මත්‍වන ආරච්ච ප්‍රතිච්ඡාක අධ්‍යාපනය කරනු ලබන විෂයයයි.

විද්‍යා විෂයන් කොටස් දෙකකින් යුත්ත වේ. එනම් සමාජ විද්‍යා හා ගුද්ධ විද්‍යා යන්නයි. කිසියම් ක්‍රියාවලියක් විද්‍යාගාරයක් තුළ සිදු කරනු ලබන නිර්ක්ෂණයක් මගින් එහි ක්‍රියාකාරීත්වය විශ්‍රාජනය හැකි තම් ගුද්ධ විද්‍යාවක් ලෙස සලකනු ලබයි. සමාජ විද්‍යාවන් යනු සමාජයක මිනිස් හැසිරම් පිළිබඳ අධ්‍යාපනය කිරීම මගින් ක්‍රියාකාරීත්වය විශ්‍රාජනය කළ හැකි විෂයන් පදනම්තියකටය.

ආරච්ච විද්‍යාව යනු විද්‍යාගාරයක් තුළ සිදුකරන පරික්ෂණ මගින් සනාථ කළ නොහැකි ක්‍රියාකාරකම් සමුහෙයකි. ආරච්ච විද්‍යාවේදී සිදු කරනුයේ සමාජයේ මිනිසුන්ගේ හැසිරම පිළිබඳ අධ්‍යාපනය කිරීමයි. එහිදී විද්‍යාත්මක ත්‍යායන් වෙනුවට ආරච්ච ත්‍යායන් තුළින් මිනිසුන්ගේ හැසිරම විශ්‍රාජනය කරනු ලබයි. විද්‍යාත්මක ත්‍යායන්, කාලය, ප්‍රදේශය ආදිය කොපමණ වෙනස් වූවන් සැම විටම එකකාර වේ. තමුන් ආරච්ච ත්‍යායන් කාලය, ප්‍රදේශය, ජනවර්ගය ආදි සාධක වල වෙනස්වීම් මත එකින් එකට වෙනස් වේ. එම විද්‍යාත්මක ත්‍යායන් ගුද්ධ විද්‍යාවේදී සලකා බලන ඇතර, සමාජ විද්‍යාවේදී ආරච්ච ත්‍යායන් පිළිබඳ සලකා බලයි. එමනිසා ආරච්ච විද්‍යාව සමාජ විද්‍යාවක් බව පැහැදිලි වේ.

කොට්ඨාස 19 රෝගයට විරෝධව තොරතුරු තාක්ෂණය හා සන්නිවේදනය

ඩී.එෂ.ඩී. පමෝද ජයසංක
පළමු ව්‍යාපෘති
මූලන අධ්‍යක්ෂ අංශය
වාඩ්ස් හා කළමනාකරණ අධ්‍යක්ෂ මීධිය
කැලෙනිය විශ්වවිද්‍යාලය.

කොට්ඨාස 19 රෝගය ගේනොටගෙන වර්තමාන කාලය ගෝලිය වශයෙන් දැඩි අර්බුදකාරී තන්ත්‍රයකට මූහුණ පා ඇත. පැනිරීමකින් යුතු මෙම රෝගය ආර්ථික, සමාජයේ හා අධ්‍යාපනික ඇතුළු සියලුම අංශ වෙත දැඩි බලපෑමක් එල්ල කොට ඇත. සංචාරක, කෘෂිකාර්මික, කාර්මික යුග පසු කරමින් වර්තමාන ලෝකයේ අද වන විට තොරතුරු යුගයකට පිවිස ඇත. මෙම යුගයෙහි විශේෂත්වය වනුයේ තොරතුරු තාක්ෂණය හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය මිනිසා විසින් සිදුකරන සියලු කාර්යයන් හා බැඳී පැවැතිමයි.

ගෝලිකරණයේ හේතුන් මූල්‍ය මහත් ලෝකයම එකම ගම්මානයක් ලෙස හැඳින්වෙන මෙම යුගයේදී අන්තර පුද්ගල සම්බන්ධතා ඉතා වැදුගත්ය. එහෙත් මෙම රෝගය සමග එය පවත්වාගෙන යම් අපහසුය. රෝගයෙන් වැළැකි සිටිමට සමාජ දුරස්ථාවය පවත්වාගෙන යායුත නිසා ආර්ථික සමාජ හා අධ්‍යාපන කටයුතු සියල්ල අවපන වී ඇත.

තොරතුරු තාක්ෂණය හා සන්නිවේදනය යනු කුමක්ද සහ මෙම ගැටලු තිරාකරණය කිරීම සඳහා එහි ඇති පහසුකම් සහ එවා යොදා ගන්නේ කෙසේද යන්න ගැන අප විමසා බලමු

තොරතුරු තාක්ෂණය හා සන්නිවේදනය තැනුම් ඒකකයක් ලෙස තොරතුරු පද්ධති හැඳින්විය ගැන.

තොරතුරු පද්ධතියක් යනු තනි පුද්ගලයින් හෝ ආයතනයකට තිරණ ගැනීමට හා පාලනයට උදව් කරන තොරතුරු එකතු කරන හෝ කියවන එවා සකස් කරන හා ගබඩා කරන හා බෙදා හරිනු ලබන අන්තර සම්බන්ධතා සහිත උපාංග සමුහයක් වේ.

පරිගණක දෙපාර්තමේන්තු හොඳුව තොරතුරු පරිගණක වැඩසටහන් සහ ඒවාග යන තොරතුරු පද්ධති හාවිතා කරන පාර්ශවයන් යන උපාංග එකතුවේ සැදෙන තොරතුරු පද්ධති.

- ආදානය - තොරතුරු පද්ධතියට අවශ්‍ය දත්ත ඇතුළත් කිරීම
- සැකසීම-දත්ත තොරතුරු බවට පරීවර්තනය කිරීම
- ප්‍රතිඵලය - සකස් කරන ලද තොරතුරු අදාළ අදාළ පාර්ශ්වයන්ට ලබාදීම
- ගබඩා කිරීම - තොරතුරු රස්කර තබා ගැනීම යන කාර්යන් ඉටු කරනු ලබයි.

තොරතුරු පද්ධති විවිධ නිර්ණායකයන් මත වර්ගිකරණය සිදු කරයි.

පරිගණක ජාලයක් යනු කුමක්ද?

දත්ත, තොරතුරු, දැඩ්ංග, මෘදුකාංග හුවමාරුව හා තාක්ෂණීක කාර්යක්ෂමතාව ලෙගාකර කර ගැනීමට සන්නිවේදන මාධ්‍යයන් මගින් පරිගණක කිහිපයක් සම්බන්ධ කිරීම පරිගණක ජාල ලෙස හඳුන්වයි.

පරිගණක ජාල ක්ෂේත්‍ර කිහිපයක් ඔස්සේ වර්ග කර හඳුන්වයි

1. පරිගණක එකිනෙකට සම්බන්ධ වී ඇති ආකාරය අනුව

- බස් ජාල - සියලු පරිගණක පොදු පථයකට සම්පූර්ණ සම්බන්ධ වන සේ ස්ථාන කර ඇති ජාල
- මුදු ජාල - සැම පරිගණකයක්ම තවත් පරිගණක දෙකකට සම්බන්ධ වන සේ සකස් කර ඇති මධ්‍යම පරිගණකයක් තොමැන් මුදුවක ආකාරයට සැකසී ජාලයකි
- තාරකා ජාල - මධ්‍ය පරිගණකයකට සෙසු පරිදිම සම්බන්ධ කර සකසන ලද මධ්‍ය පරිගණකය හරහා අනිතුත් පරිගණකයට සම්බන්ධ විය හැකි ජාලයකි
- ගාබා ජාල - ගසක ඇතු බෙදෙන ආකාරයට මධ්‍යම පරිගණකය සෙසු පරිගණ සම්බන්ධ කොට සකසන ජාලයකි

2. ගෝලිය ව්‍යාප්තිය අනුවද පරිගණක ජාල වර්ග කර ඇත

- සිමිත ප්‍රදේශ ජාල - LAN
එකම වැඩ බිමක ගොඩැඟිල්ලක හෝ කාමරයක පිහිටා තිබෙන පරිගණක සම්බන්ධ කොට තනතා ජාලයකි
- පුළුල් ක්ෂේත්‍ර ජාල - WAN
රටවල් හෝ නගර කිහිපයක තිබෙන පරිගණක එකිනෙකට සම්බන්ධ කර තනතා ජාලයකි
- නාගරික ක්ෂේත්‍ර ජාල - MAN
කිසියම් නාගරික සීමාවක් තුළ හාවතා කරන පරිගණක ජාලයකි

- පුද්ගල කණ්ඩා ජාල - PAN
පුද්ගලයෙහි සතුරුවාගම දුරකථන කැමරා වැනි ඉලෙක්ට්‍රොනික උපකරණ සහ පරිගණක සම්බන්ධ කර තනතා ජාලයකි.

3. හාටිනා කළ පාරශව හා අරමුණු පරිගණක ජාල වර්ග

- අභ්‍යන්තර ජාල (Intranet)
යම් පුද්ගලයෙහි හෝ ආයතනයක පාලනයට යටත්ව පවතින ජාලයක් වන අතර අන්තර්ජාලය හා ලෝක ව්‍යාප්ත වෙබ් තාක්ෂණය මත පදනම් කරගෙන ආයතනයක් තුළ පවත්නා ජාලයකි
- බාහිර ජාල (Extranet)
මෙමගින් අවසර ලත් පාරශව සඳහා සේවා ලබා දෙයි.මෙහිදී අභ්‍යන්තර ජාල තුළින් බාහිර ජාල ගොඩනගා ගති
- අන්තර් ජාල (Internet)
අන්තර්ජාලික වශයෙන් ව්‍යාප්ත වන පොදුගලික හා පොදු ජාල සම්බන්ධයක එකතුවක් අන්තර්ජාල ලෙස හඳුන්වයි

අන්තර්ජාල පහසුකම් ලබා ගැනීම සඳහා අත්‍යවශ්‍යම අංග කිහිපයක් ඇත .අන්තර්ජාලයට පිවිසීමට අවශ්‍ය විදුත් උපකරණයක් ,මොබයික් හෝ රුවුටරයක් .අන්තර්ජාල සේවා සපයන ආයතනය මගින් ලබාදෙන අන්තර්ගත සම්බන්ධතාවක් සහ මෘදුකාංග.

අන්තර්ජාලයෙන් මගින් විවිධ සේවා සපයන අතර එම සේවා හාටිනා කර කොට්ඨාස 19 ගැටු නිරාකරණය කර ගන්නේ කොසේදැයි බලම්

1. ලෝක ව්‍යාප්ත ජාලය (world wide web)

ජාලමය පරිසරයක තොරතුරු වර්ග කිරීමත් නැවත ලබා ලබාගැනීම පිළියල කිරීම සහ ප්‍රදරුගතය කිරීම සඳහා වූ ලෝක සම්මත ප්‍රමිතිය යටතේ වූ පද්ධතිය ලෝක ව්‍යාප්ති ජාලය ලෙස හඳුන්වයි. තැරැකීම කියවීම සඳහා ගබඩා කර ඇති මිලියන ගණනක් වූ විදුත් ලේඛන වල එකතුවක් ලෙස ද මෙය හැඳින්විය ගැනීම අධ්‍යාපනය සඳහා වැදගත්ම දේ වන්නේ දැනුම සොයා යාමයි . එහෙන් මෙම වකවානුවේදී පාසල් පුස්තකාල ඇතුළු ස්ථාන වසා දැමීම හේතුවෙන් දැනුම සොයා යැම්ව ගිණුයන් විදිහාට අයිරුනාවට මූහුණ දේ.

එමෙහි අනිකුත් සියලුම පුද්ගලයන් හට ද තමාට අවශ්‍ය තොරතුරු දැන ගැනීම සඳහා අවශ්‍යවන හෝතික මාධ්‍යයක් සියල්ලම පාසේ වසා දැමීමට සිදුව ඇත.

මෙම ගැටු නිරාකරණය සඳහා මෙම ලෝක ව්‍යාප්ත ජාලය යොදාගත ගැනීම .

ලෝක ව්‍යාප්ත ජාලයෙහි ඇති වෙබ් අඩවි සහ තොරතුරු සොයා ගැනීම සඳහා සෙවුම් යන්තු උපකාරීවේ .

Google" Yahoo" MSN" Bing යනු ඉන් ප්‍රසිද්ධ සෙවුම් යන්තු කිපයකි ...

2. විදුත් තැපෑල (e mail)

සන්නීවේදන සම්බන්ධතාවයක් හරහා පරිගණකයකින් පරිගණකයට පණීවිච ඩුවමාරු කර ගැනීම විදුත් තැපෑල වෙයි. මේ වන විට තැපෑල් සේවාව ඇතුළු හොතිකමට විශ්වාසදායී පණීවිච ඩුවමාරු කිරීමේ කුම ඇත්තිට ඇත. විශ්වාසදායී පිරිවැය අඩු සහ වේගවත් පණීවිච ඩුවමාරු කුමයක් ලෙස මෙම කුමය භාවිතා කර පණීවිච ඩුවමාරු කිරීමට හැකියාව ඇත.

G mail, Yahoo mail, Hot mail යනු ඉන් ප්‍රසිද්ධ විදුත් තැපෑල කිපයකි.

3. ගොනු ඩුවමාරු නියමාවලිය (file transfer protocol)

අන්තර්ජාලයට සම්බන්ධ පරිගණක අතර අනෙක්තා පරිගණක ගොනු ඩුවමාරුව සඳහා කුමයකි .විවිධ ක්ෂේත්‍ර ගැන රස් කළ දත්ත ඇතුළත් ලේඛන ගින විනුපට ක්‍රිඩා ආදිය ඇතුළත් ගොනු පිටපත් කර ගැනීමට ඩුවමාරු කරගැනීමට මෙම කුමයෙන් ඉඩ ලැබේ.

සමාජ දුරස්ථ බව සූරක්ෂිත නිවසේ සිට වැඩ කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සාර්ථක කර ගැනීමට මෙම නියමාවලිය යොදා ගනී. ගිහායන් සහ ආයතනික සේවකයන් තව තොරතුරු ඩුවමාරුවට මෙම කුමය භාවිතා කරයි

Google drive, Microsoft one drive වැනි සේවා මිට උදාහරණ වේ

4. කථන පහසුකම් (chatting facilities)

ලොව පුරා සිටින පුද්ගලයන් තම නිවසේ සිටම එකිනෙක කතා කතා කිරීමට අදහස් ඩුවමාරු කරගැනීමට සපයා ඇති පහසුමකි.

එකට එක්ව කාර්යයන් සිදු කිරීමට ඇපොහොසත් වූ වර්තමානය තුළ දුරස්ථ පුද්ගලයින් සම්බන්ධ කිරීමෙහිලා මෙම පහසුකම යොදාගත හැක . ඉගැන්වීම් ආයතනය වසා දැමීමට සිදුවීම නිසා ඇතිව දුෂ්කරතා මග හැරීමට ගිහායන්ට විඩියෝ තාක්ෂණ ඔස්සේ ඉගැන්වීම් හා ආයතනික සේවකයින් නිවසේ සිටම තම රාජකාරිය සඳහා සම්බන්ධ කර ගැනීමට මෙම පහසුකම් බෙහෙවින් උපයෝගී කර ගත හැක.

කථන පහසුකම් කුම කිහිපයක් ඇත

- පාය කථන (Text chatting)
- හඩ කථන (Voice chatting)
- විඩියෝ කථන (Video chatting)

WhatsApp, Viber, Sign, telegram , Skype වැනි යෙදුම් මෙම කුම කිහිපය මගින්ම පොදුගලික පැණිවූ සඳහා මාධ්‍යයක් සපයයි. Zoom Microsoft team, Google classroom, big blue button වැනි යෙදුම් සම්මත්තුන් පැවැත්වීමට එනම් ප්‍රමාණයෙන් ඉහළ ප්‍රේක්ෂකයන් හෝ අසන්නන් අතර තොරතුරු තුවමාරුවට ඉඩ සලසයි.

5. ප්‍රවෘත්ති කණ්ඩායම (News Group)

සමාන රුචිකම් ඇති කණ්ඩායම වලට තොරතුරු ලබාගැනීමට අදහස් තුවමාරු කරගැනීමට මෙම පහසුකම යොදා ගති.

6. වෙළි පරිගණක (Tele computing)

එක් ස්ථානයක ඇති පරිගණකයක් තුළින් අන්තර්ජාලයට සම්බන්ධ වී තවත් ස්ථානයක ඇති පරිගණකයක් භාවිතා කිරීමේ සේවාව මේ නමින් ගැඳින්වේ .පරිගණක තබන්තු කටයුතු යාවත්කාලීන කිරීම සහ ගැටළු විසඳීමේදී දුරස්ථාව සිදු කිරීමට මෙම කුමය බෙහෙවින් උපයෝගී වේ

තොරතුරු තාක්ෂණය හා සන්නිවේදනයෙහි දියුණුව සමග ඇති වූ තව සේවා නිවරදී ආකාරයට උපයෝගී කරගනීම් බාධා වලට මූහුණ දෙමින් කටයුතු සාර්ථකව ඉටුකර ගැනීම අප සියලු දෙනාගේ වගකීමකි

ඉහත සඳහන් යෙදුවූ හා සේවාවල සංකේත පහත දක්වා ඇත.

Search Engines

Emails

File Transfer Protocol

Google Drive

Microsoft One Drive

Chatting Facilities

WhatsApp

Viber

Telegram

Skype

Zoom

Signal

Bigbluebutton

Google Classroom

Microsoft Teams

මුඛ්‍ය අධ්‍යාපන ප්‍රකාශනයකි